

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **11-12 czerwca 2022 r.**

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	24
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	50
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	54
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	55
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	58
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Michał Przybyliński, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Jacek Szoftysek, ekspert PKA
2. dr hab. Robert Romanowski, ekspert PKA
3. Bożena Ziemniewicz, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Iwona Gadomska, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym na poziomie studiów I stopnia w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2021/2022.

Kierunek zarządzanie był oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną dwukrotnie (rok 2004 i 2010), a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz trzeci. Ocena programowa w 2010 r. zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej na mocy Uchwały nr 517/2010 Prezydium PKA z dnia 10 czerwca 2010 r. Kierunek zarządzanie został wyznaczony do oceny programowej PKA w związku z upływem w roku ak. 2021/2022 okresu obowiązywania pozytywnej oceny instytucjonalnej, której poddano działalność Wydziału Ekonomicznego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (Uchwała Prezydium PKA nr 488/2016 z dn. 15 września 2016 r.).

W powyższej uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że działalność prowadzona przez Wydział Ekonomiczny Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie spełnia przyjęte kryteria jakościowe oceny instytucjonalnej w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Spośród ośmiu przyjętych przez Komisję kryteriów jakościowych dwa kryteria: funkcjonowanie i doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz współdziałanie z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami akademickimi i naukowymi uzyskały ocenę „wyróżniająco”. Pozostałe kryteria: zgodność działania jednostki z misją i strategią rozwoju uczelni, efektywność polityki kadrowej realizowanej w jednostce, zapewnienie rozwoju bazy dydaktycznej i naukowej zgodnie ze strategią rozwoju jednostki, funkcjonowanie systemu wsparcia studentów oraz jakość kształcenia na studiach podyplomowych, uzyskały ocenę „w pełni”. Kryterium dotyczące jakości kształcenia na studiach doktoranckich nie podlegało ocenie, bowiem Wydział Ekonomiczny nie prowadził kształcenia na tych studiach.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny.

Wizytację poprzedzono wewnętrznymi spotkaniami zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów w oparciu o informacje zawarte w raporcie samooceny, załączone dokumenty do raportu oraz dodatkowe dane przesłane przez Uczelnię przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości 93% ekonomia i finanse 7%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	90 godz., 3 tygodnie/ 3 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. gospodarka regionalna i samorządowa, 2. logistyka w przedsiębiorstwie produkcyjnym, 3. rachunkowość zarządcza, 4. wycena i zarządzanie nieruchomościami, 5. zarządzanie informacją w przedsiębiorstwie, 6. zarządzanie w kryzysie, 7. zarządzanie zasobami ludzkimi	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	138	67
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2142	1159/ 1243- wycena i zarządzanie nieruchomościami
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95,5-96,5	49,3-53,8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	109-119	109-119

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	71	71

2. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Strategia Uczelni na lata 2021-2025, przyjęta Uchwałą nr 164 Senatu ZUT z dnia 28 czerwca 2021 r. jest dokumentem określającym ogólnie kluczowe obszary strategiczne, m. in. w obszarze jakości kształcenia. Strategia uczelni stanowi punkt wyjścia dla podobnego dokumentu opracowanego na potrzeby Wydziału Ekonomicznego, który sprawuje opiekę nad kierunkiem zarządzanie. Strategia wydziału stwierdza, że „sukces rekrutacji na kierunkach ekonomia oraz zarządzanie jest podstawowym warunkiem zapewnienia funkcjonowania Wydziału. Główne wyzwania postawione w strategii odnoszą się zatem do rozwoju działalności dydaktycznej.” Zarówno strategia uczelni, jak i wydziału kładą także nacisk na rozwój potencjału naukowego, co jest istotnym warunkiem kształcenia na kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Podstawą koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie jest przekazanie wiedzy oraz ukształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych obejmujących zestaw działań związanych z realizacją funkcji zarządzania (planowania, organizowania, motywowania i kontroli). Zdobyta przez absolwenta wiedza i umiejętności są ukierunkowane na zasoby organizacji rozumiane jako zasoby ludzkie, finansowe, rzeczowe, informacyjne, wykorzystywane z zamiarem osiągnięcia celów organizacji. Uczelnia podkreśla rolę wiedzy z zakresu innych dyscyplin nauk społecznych, która umożliwi rozumienie społecznego kontekstu zarządzania. W zakresie nauk o zarządzaniu i jakości Uczelnia, jako kluczowe obszary, wymienia zarządzanie zasobami ludzkimi, marketing oraz zarządzanie jakością, dodając do nich wiedzę z zakresu ekonomii i finansów, w tym: mikroekonomii, podstaw makroekonomii, finansów, a także wiedzę z dyscyplin pokrewnych, w tym: prawa, psychologii pracy czy socjologii oraz umiejętności w zakresie: statystyki opisowej, metod ilościowych w zarządzaniu, procesów informacyjno-decyzyjnych w zarządzaniu, technologii informacyjnych.

Koncepcja kierunku jest sformułowana dość szeroko i pozwala na wyodrębnienie aż siedmiu specjalności. Są to: *gospodarka regionalna i samorządowa*, *logistyka w przedsiębiorstwie produkcyjnym*, *rachunkowość zarządcza*, *wycena i zarządzanie nieruchomościami*, *zarządzanie informacją w przedsiębiorstwie*, *zarządzanie w kryzysie*, *zarządzanie zasobami ludzkimi*.

Tak szeroki wachlarz oferowanych specjalności nie jest dostosowany do liczby studentów. Liczba ta pozwala na uruchomienie zaledwie jednej lub dwóch specjalności. W tej sytuacji prawdopodobieństwo, że kandydat na studia ostatecznie trafi na wybraną przez siebie specjalność jest niewielkie. Zastrzeżenia budzi specjalność z zakresu *logistyki*, ponieważ podobna specjalność oferowana jest na kierunku ekonomia (studia I i II stopnia), co więcej kierunek logistyka funkcjonuje na

innym wydziale uczelni. Rekomenduje się dostosowanie oferty specjalności do realnej liczby studentów oraz uzgodnienie tej oferty z zakresem innych kierunków oferowanych przez uczelnię.

Ze względu na bardzo ogólny sposób sformułowania strategii uczelni można stwierdzić, że koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie nie są z nią sprzeczne. Są one także zgodne z czterema celami określonymi w strategii wydziału. Należy przy tym wspomnieć, że dokumenty te nie wskazują obszarów (dyscyplin naukowych) których dotyczą.

Działalność naukowa związana z kształceniem na kierunku zarządzanie obejmuje dwie dyscypliny naukowe: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Uczelnia posiada kategorię naukową B i uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse. Zgodnie z ustaleniami zespołu wizytującego, uczelnia przystąpiła do ewaluacji jedynie w dyscyplinie ekonomia i finanse, rezygnując z uzyskania kategorii naukowej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Z decyzją tą współgra struktura zatrudnienia. Wszyscy, spośród 43 pracowników zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, są przypisani do dyscypliny ekonomia i finanse, z czego 31 osób w 100%. Tylko jedna osoba przypisana jest do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości w 50%, a jedenaście w 25%.

Wydział prowadzi działalność naukową głównie w dyscyplinie ekonomia i finanse. Znajduje ona potwierdzenie w postaci wysoko punktowanych publikacji naukowych, choć należy nadmienić, że znaczącą część stanowią publikacje w czasopismach krytykowanych w środowisku naukowym za niskie standardy publikacyjne, jak np. *European Research Studies Journal*.

W latach 2017-2021 na wydziale realizowano 6 zewnętrznych projektów badawczych. Obecnie wydział uczestniczy w projekcie *Resilience for Dairy (R4D)*, który otrzymał dofinansowanie z programu Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”. Działalność badawcza znajduje potwierdzenie w awansach naukowych pracowników. W latach 2017-2021 cztery zatrudnione osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego a dwie – stopień doktora. Działalność naukowa koncentruje się jednak w obrębie dyscypliny naukowej ekonomia i finanse, natomiast w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości jest znikoma, co prowadzi do stwierdzenia, że koncepcja i cele kształcenia nie są wystarczająco związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w zakresie dyscypliny wiodącej. Spośród 13 wskazanych przez uczelnię w raporcie samooceny artykułów naukowych tylko jeden zaliczyć można do tej dyscypliny. Kilka innych, odnoszących się do marketingu lub logistyki, przedstawiają te zagadnienia z punktu widzenia ekonomii. Decyzja uczelni o rezygnacji z poddania się ewaluacji w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości w konsekwencji powoduje ograniczenie możliwości prowadzenia kierunku do profilu praktycznego – co wynika z art. 53 ustawy.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Jako uzasadnienie tego stwierdzenia uczelnia wskazuje Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 i Barometr zawodów województwa zachodniopomorskiego. Dokumenty te podkreślają znaczenie budowy kapitału ludzkiego na rzecz innowacyjnej gospodarki. Rozwój podmiotów o odpowiednio dużym potencjale oraz polityka wsparcia przedsiębiorczości będą szły w parze ze wzmocnieniem sieci powiązań gospodarczych w układzie transgranicznym i makro-regionalnym. Prognozowany jest wzrost popytu na pracowników posiadających kwalifikacje związane z rozwijającym się sektorem usług BPO w regionie, w tym usług księgowych, personalnych, finansowych i spedycji. Dodatkowo rozwój gospodarki regionu oparty ma być na jeszcze silniejszym wsparciu przedsiębiorczości mieszkańców.

Swój wkład w tworzenie i aktualizację programu studiów mają przedstawiciele biznesu, jednostek samorządu terytorialnego i instytucji otoczenia biznesu, których reprezentanci wchodzi w skład działającej przy wydziale Kapituły Biznesu. Brane są także pod uwagę spostrzeżenia absolwentów kierunku oraz analizy rynku pracy i losów zawodowych absolwentów opisanych w sprawozdaniach opracowywanych przez dział kształcenia ZUT. Można więc uznać, że koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Program studiów zasadniczo nie uwzględnia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dopuszczając ograniczone wsparcie procesu dydaktycznego poprzez wykorzystanie platformy internetowej.

Efekty uczenia się określone dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi przez Uczelnię oraz z dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany. Efekty te odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Efekty uczenia się przyjęte dla studiów I stopnia umożliwiają zdobycie ogólnej wiedzy społeczno-ekonomicznej oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu menadżera – specjalisty w zakresie zarządzania gospodarką regionalną i samorządową, logistyki w przedsiębiorstwie produkcyjnym, rachunkowości zarządczej, wyceny i zarządzania nieruchomościami, zarządzaniem informacją w przedsiębiorstwie, zarządzaniem w kryzysie oraz zarządzaniem zasobami ludzkimi. Warto jednak odnotować, że specjalność gospodarka regionalna i samorządowa w znacznie większym stopniu wpisuje się w dyscyplinę ekonomia i finanse niż nauki o zarządzaniu i jakości.

W sformułowaniu treści efektów uczenia się nie przyjęto jednak właściwej głębi perspektywy, bowiem przyjęte dla studiów I. stopnia pozwalają absolwentom na zdobycie podstawowej, a nie zaawansowanej wiedzy ekonomicznej, zalecanej w Polskiej Ramie Kwalifikacji (PRK) oraz umiejętności do wykonywania zawodu menadżera. Perspektywa podstawowa została przyjęta w 10 na 15 efektów poświęconych wiedzy oraz w 3 na 21 efektach dotyczących umiejętności.

Dla studiów I. stopnia przyjęto 15 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 21 w zakresie umiejętności oraz 9 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że absolwent zna i rozumie kategorie, instytucje, struktury ekonomiczne i współzależności między nimi, zasady funkcjonowania podmiotów gospodarczych, metody i narzędzia pozyskiwania danych, zasady tworzenia i rozwijania form indywidualnej przedsiębiorczości, normy prawne, etyczne i zna inne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną, dobrać właściwe metody i narzędzia oraz pozyskiwać dane do formułowania i analizowania prostych i złożonych procesów i zjawisk ekonomicznych, analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze, komunikować się z otoczeniem przy pomocy terminologii specjalistycznej, w tym |w języku obcym, organizować własną pracę oraz współdziałać i pracować w zespole, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności profesjonalne, w tym badawcze (np. efekt E_1A_U09). Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy, prowadzenia działalności zawodowej w sposób etyczny.

Zabrakło jednak w efektach uczenia się dotyczących umiejętności na studiach I stopnia odniesień do:

- formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych, zgodnie z zapisami składnika P6S_UW PRK,
- uczestniczenia w debacie, zgodnie z zapisami składnika P6S_UK PRK.

Ponadto efekty poświęcone pracy zespołowej zostały zaliczone do kompetencji społecznych (efekt E_1A_K01: jest przygotowany do samodzielnej pracy oraz pracy w zespole (słuchanie, negocjacje, perswazja, prezentacja), choć z obowiązującą PRK praca taka powinna być przypisana do umiejętności (składnik P6S_UO PRK). Wspomniany efekt nieco pokrywa się z efektem E_1A_U03: Umie organizować pracę własną i zespołu)

Zajęcia wraz z przypisanymi efektami uczenia się zostały zamieszczone w sylabusach zajęć. Modułowe efekty uczenia się, określane „zamierzonymi efektami kształcenia” (Uczelnia na swych stronach nazywa je efektami kształcenia, co jest niezgodne z zapisami PRK), obejmują trzy zakresy: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne (Uczelnia nazywa je innymi kompetencjami społecznymi i personalnymi). W każdym z tych zakresów przyjęto najczęściej jeden, rzadziej dwa efekty uczenia się.

W formie matrycy wskazano jakie kierunkowe efekty uczenia się realizowane są w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów. Można stwierdzić, że kierunkowe i modułowe efekty uczenia się tworzą w miarę spójny system określający zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez absolwentów kierunku. Odpowiadają one aktualnemu stanowi wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości,

Należy jednak podkreślić niezbyt poprawnie dokonane przeniesienie efektów kierunkowych na efekty modułowe (przedmiotowe), np.

- a. Efekty dotyczące umiejętności posługiwania się językiem obcym zostały przypisane do przedmiotów, na których takie umiejętności nie są uwzględnione ani w treściach przedmiotowych, ani w literaturze przedmiotu, która powinna być obcojęzyczna (efekt Z_1A_U20 jest w ten sposób przypisany do przedmiotu *gospodarka regionalna*)
- b. Efekty językowe mogłyby być w większym zakresie przypisane przedmiotom związanym z pisanem i obroną pracy dyplomowej, tj. do *seminarium I, II i III*.

Rekomenduje się uwzględnienie efektów dotyczących umiejętności językowych na przedmiotach związanych z pisanem i tworzeniem pracy dyplomowej.

Rekomenduje się uwzględnienie efektów dotyczących etyki na przedmiotach uwzględniających znaczenie podejścia etycznego w zarządzaniu.

Przyjęte efekty uczenia się dla studiów I stopnia przewidują w szczególności poznanie przez studentów podstaw teoretycznych i praktycznych zarządzania dla zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących na poziomie mikro- i makro oraz międzynarodowym, a także nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy w pracy w zespole, w tym interdyscyplinarnym. Osiągnięcie tych efektów pozwala na przygotowanie studentów do szeroko rozumianego stosowania zasad nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.

Efekty uczenia się dla studiów I. stopnia, przewidują wyposażenie absolwenta w umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych kształtują gotowość absolwentów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz zasięgania

opinii ekspertów, myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy oraz aktywności na rzecz środowiska społecznego, respektowania i zaangażowanego działania na rzecz przestrzegania zasad etyki zawodowej. Absolwent wykazuje również gotowość do samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy w celu dalszego rozwoju osobowego, w tym w sferze naukowej.

Kierunkowe i modułowe efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się pozwala na przygotowanie absolwentów do prowadzenia działalności naukowej i badawczej zgodnej z wymaganiami rynku pracy. Efekty uczenia się dla studiów I stopnia są zgodne z 6. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Generalnie zostały one w sposób prawidłowy sformułowane w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają większość wymaganych typów charakterystyki. Natomiast w przypadku efektów uczenia się w zakresie wiedzy w 10 na 15 przypadków przyjęto perspektywę podstawową zamiast zaawansowanej. Modułowe efekty uczenia się opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów w procesie nauczania. Jednak nie we wszystkich przypadkach wskazano we właściwy sposób ich powiązanie z efektami kierunkowymi. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy właściwej dla dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Modułowe efekty uczenia się sformułowano w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii, a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonania oceny.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. uczelnia nie prowadzi działalności naukowej w zakresie dyscypliny wiodącej w wymiarze wystarczającym do kształcenia na studiach o profilu ogólnoakademickim oraz nie poddała się ewaluacji w tej dyscyplinie, co zgodnie z art. 53 ustawy uniemożliwia prowadzenie kierunku o profilu ogólnoakademickim.
2. przyjęcie nieprawidłowej perspektywy dotyczącej podstawowej wiedzy i umiejętności, które powinien osiągnąć student wizytowanego kierunku,
3. brak uwzględnienia w efektach uczenia się składowika P6S_UW PRK, dotyczącego formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych,

4. brak uwzględnienia w efektach uczenia się składnika P6S_UK PRK, dotyczącego uczestniczenia w debacie,
5. niewłaściwe przydzielenie efektów poświęconych pracy zespołowej do kompetencji społecznych (efekt E_1A_K01: jest przygotowany do samodzielnej pracy oraz pracy w zespole (słuchanie, negocjacje, perswazja, prezentacja), choć z obowiązującą PRK praca taka powinna być przypisana do umiejętności (składnik P6S_UO PRK). Wspomniany efekt nieco pokrywa się z efektem E_1A_U03: Umie organizować pracę własną i zespołu)
6. niepoprawnie dokonane przeniesienie efektów kierunkowych na efekty modułowe (przedmiotowe) w przypadku efektów dotyczących umiejętności posługiwania się językiem obcym, bowiem zostały one przypisane do przedmiotów, na których takie umiejętności nie są uwzględnione ani w treściach przedmiotowych, ani w literaturze przedmiotu, która powinna być obcojęzyczna (efekt Z_1A_U20 jest w ten sposób przypisany do przedmiotu *gospodarka regionalna*).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia:

1. Zaleca się zmianę profilu kierunku zarządzanie z ogólnoakademickiego na praktyczny.
2. Zaleca się przyjęcie zaawansowanej perspektywy w sformułowaniu treści efektów uczenia się na studiach 1. Stopnia, zgodnie z 6 poziomem PRK.
3. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się wymaganych w PRK charakterystyk dotyczących formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywania zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych, zgodnie z zapisami składnika P6S_UW PRK.
4. Zaleca się dostosowanie treści efektów do obowiązujących regulacji dotyczących uczestniczenia w debacie w treściach efektach uczenia się związanych z umiejętnościami.
5. Zaleca się dostosowanie treści efektów do obowiązujących regulacji dotyczących właściwego przyporządkowania treści związanych z pracą w grupie do efektów związanych z umiejętnościami.
6. Zaleca się prawidłowe przeniesienie kierunkowych efektów językowych na modułowe efekty uczenia się.
7. Zaleca się wdrożenie systemowych działań projakościowych, które wyeliminują w przyszłości wystąpienie uchybień będących podstawą obniżenia oceny tego kryterium.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia. Studia I stopnia trwają sześć semestrów, a do ich ukończenia wymagane jest uzyskanie 180 pkt. ECTS. Warunkiem uzyskania kwalifikacji I. stopnia na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia jest osiągnięcie

wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów. Program obejmuje zajęcia kształcenia ogólnego, podstawowego, zajęcia kierunkowe i specjalnościowe. Wśród oferowanych na studiach zajęć znajdują się zarówno zajęcia obowiązkowe, jak również wybieralne (fakultatywne).

Przedmiotem analizy przeprowadzonej przez zespół oceniający był program studiów I. stopnia obowiązujący od roku 2021/2022, bowiem uwzględnia on różnice w porównaniu z poprzednim cyklem. Treści programowe ujęte w sylabusach zajęć dla tego programu są w większości zgodne z przyjętymi dla niego efektami uczenia się. Oparte są na aktualnym stanie wiedzy i uwzględniają metodykę badań stosowaną w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Są one zgodne z zakresem działalności badawczo-rozwojowej, a także aktualnym stanem badań w obszarach działalności zawodowo-gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy.

Należy jednak podkreślić niezbyt poprawnie dokonane przeniesienie efektów kierunkowych na efekty modułowe (przedmiotowe), np. niektóre efekty nie są możliwe do osiągnięcia na przedmiotach, które naturalnie powinny dawać takie możliwości, np.. Efekty związane z etyką (E_1A_W09) nie są możliwe do osiągnięcia na takich przedmiotach, jak *ekonomia społeczna* czy *podstawy ochrony własności intelektualnej*.

Rekomenduje się uwzględnienie efektów dotyczących etyki w ramach przedmiotów uwzględniających znaczenie podejścia etycznego w zarządzaniu.

Dla wszystkich zajęć ujętych w programie studiów przygotowany został ich kompleksowy opis w postaci sylabusu. W sylabusach zawarty jest szczegółowy zakres treści programowych przyjętych dla danego modułu. Opisy te zostały sporządzone odrębnie dla poszczególnych form zajęć, w jakich jest realizowany dany moduł. Są one odpowiednio rozwinięte pod względem zawartości treści obejmując po kilka do kilkunastu zakresów tematycznych dla każdej formy zajęć. Treści programowe różnych modułów przenikają się i uzupełniają się, pozwalając na przedstawienie danych zagadnień w szerokim kontekście i wzajemnym powiązaniu. Tym samym są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Przedstawione sylabusy zawierają informacje o osobie odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu, co wydaje się ważną informacją w kontekście odpowiedzialności za dokonywanie zmian i modyfikacji.

Do kluczowych treści programowych na studiach I. stopnia należy zaliczyć przede wszystkim te, które ujęte są w ramach zarówno modułów kształcenia podstawowego, takich jak: *matematyka I, mikroekonomia, prawo, matematyka II, podstawy zarządzania, statystyka opisowa, nauki o organizacji, finanse*, jak również kierunkowych, takich jak: *marketing, polityka gospodarcza, badania marketingowe, operacje i techniki operacyjne, rachunkowość finansowa, zarządzanie zasobami ludzkimi, informatyka w zarządzaniu, podstawy gospodarki nieruchomościami, procesy informacyjno-decyzyjne w zarządzaniu, zachowania organizacyjne, zarządzanie projektami, ekologiczne aspekty zarządzania, metody ilościowe w zarządzaniu, przedsiębiorczość, zarządzanie jakością*.

Należy jednak nadmienić, że kilka przedmiotów z grupy kształcenia podstawowego i kierunkowego nawiązuje do dyscypliny ekonomia i finanse, takie jak: *podstawy makroekonomii, polityka społeczna, bankowość, podstawy ekonometrii, rachunek kosztów, analiza ekonomiczna, konsulting ekonomiczno-środowiskowy, międzynarodowe stosunki gospodarcze*.

Wysoko należy ocenić wielość przedmiotów ilościowych, dających możliwość optymalizowania podejmowania decyzji oraz modelowania i prognozowania zjawisk gospodarczych. Należy jednak nadmienić, że odczuwany jest niedosyt treści związanych z innowacjami i gospodarką cyfrową.

W związku z powyższym na kierunku zarządzanie rekomenduje się wprowadzenie treści związanych z innowacjami i gospodarką cyfrową.

Dobór treści programowych traktowanych jako kluczowych jest zasadny. Aktualny stan badań oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku jest uwzględniony w treściach modułów specjalnościowych.

Studia stacjonarne i niestacjonarne I. stopnia realizowane są przez 3 lata i trwają 6 semestrów. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 180 punktów, a liczba punktów ECTS dla obu form studiów jest jednakowa. Jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z przygotowaniem się do tych zajęć. Punkty ECTS są równomiernie rozłożone po 30 we wszystkich semestrach, co sprzyja systematyczności realizacji procesu nauczania.

Studia I stopnia obejmują 2142 godz. modułów podstawowych, ogólnych i kierunkowych w podziale na zajęcia obowiązkowe 109 ECTS (co stanowi 60,6%) i zajęcia wybieralne 71 ECTS (co stanowi 39,4%). W przypadku studiów niestacjonarnych zajęcia ogólne, kierunkowe i specjalnościowe stanowią 1159/1243 (dla specjalności *wycena i zarządzanie nieruchomościami*), wycenionych na 180 ECTS, w podziale na zajęcia obowiązkowe 109 ECTS (co stanowi 60,6%) i zajęcia wybieralne 71 ECTS (co stanowi 39,4%).

W przypadku studiów stacjonarnych I stopnia łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 95,9-96,5 ECTS, co stanowi ponad 50%, na niestacjonarnych odpowiednio 49,3-53,8 ECTS co stanowi 27,4-29,9% ogółu punktów ECTS.

Sekwencja zajęć, a także dobór form i proporcje liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach, do których należą wykłady, konwersatorium, ćwiczenia: audytoryjne, warsztatowe i laboratoryjne, lektoraty, seminaria i praktyki zawodowe zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W programie studiów I stopnia proponowanych jest 7 modułów specjalnościowych. Program studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano ponad 30% punktów ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, choć przy niewielkiej liczbie studentów ten wybór jest praktycznie ograniczony.

Uczelnia w raporcie samooceny zadeklarowała spełnienie wymogu prowadzenia zajęć lub grupy zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze minimum 50% punktów ECTS (109-119 punktów ECTS w zależności od specjalności na 180 możliwych punktów do osiągnięcia).

Jednak, analizując treści przedmiotów wyszczególnionych w tabeli 4. Raportu samooceny, przypisanych do dyscypliny wiodącej w zakresie działalności naukowej, należy stwierdzić, że podział udziału dyscyplin, tj. 93% dla nauk o zarządzaniu i jakości oraz 7% dla ekonomii i finansów, nie oddaje stanu faktycznego. Przedmioty, takie jak, *matematyka, matematyka II, prawo, czy te związane z technologiami informatycznymi* (w sumie 18 punktów ECTS), zostały zaliczone do zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, co należy podważyć. Jednak odjęcie tych punktów w przypadku każdej specjalności wciąż pozwala osiągnąć ponad 50% w dyscyplinach przypisanych do kierunku. Należy nadmienić, że badania prowadzone na Uczelni koncentrują się wokół dyscypliny ekonomia i finanse, a tylko w bardzo ograniczonym zakresie wokół dyscypliny nauki o zarządzaniu

i jakości. Taką działalność naukową zdiagnozowano tylko wobec przedmiotów marketingowych oraz zajęć związanych z metodologią nauk o zarządzaniu i jakości. Oznacza to, że spełniony jest wymóg prowadzenia zajęć lub grupy zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze minimum 50% punktów, ale wymóg ten jest głównie osiągnięty dzięki działalności naukowej w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunek przypisany jest zaledwie w 7%.

Kształcenie w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego odbywa się na studiach I stopnia tylko w ramach lektoratów (150/100 godzin, 3 semestry po 30/60 godzin na studiach stacjonarnych i po 30/60 godzin na studiach niestacjonarnych), które powinno prowadzić do osiągnięcia poziomu B2, co wynika z kierunkowego efektu uczenia się E_1A_U20. Sylabus lektoratu jako wymagania wstępne określa posiadanie umiejętności na poziomie B1, a po skończonych zajęciach osiągnięcie poziomu B2. Zdiagnozowano jednak brak dodatkowych elementów kształcenia umiejętności komunikacji w języku obcym, na przykład takich jak: wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczne w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej pojawiła się w cytowaniach chociaż jedna pozycja obcojęzyczna. Rekomenduje się, aby do wymagań wprowadzić wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczne w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej pojawiły się cytowania publikacji obcojęzycznych.

Kierunek zarządzanie jest przypisany do dyscyplin nauki o zarządzaniu oraz ekonomia i finanse, należących do dziedziny nauk społecznych więc w programie zapis dotyczący prowadzenia zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS (par. 3 ust. 1., pkt. 7. Rozporządzenia MNiSW z 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861), był potraktowany jako spełniony ze względu na przynależność zdecydowanej większości przedmiotów do wspomnianych dyscyplin. Jednak zgodnie z nowymi regulacjami dotyczącymi wymogu wprowadzenia do programu studiów przedmiotów humanistycznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS na kierunku przypisanym do dziedziny nauk społecznych, niezbędne jest dokonanie stosownych zmian. Na kierunku zarządzanie przewidziano prowadzenie zajęć z przedmiotu *Wybrane zagadnienia kultury - sztuka i historia Szczecina* (1 punkt ECTS) oraz przedmiot *etyka pracy* na specjalności *Zarządzanie zasobami ludzkimi* (3 punkty ECTS). Rekomenduje się podjęcie działań na rzecz wprowadzenia zmian do programu studiów, skutkujących przypisaniem 5 punktów ECTS do przedmiotów humanistycznych.

W planie studiów zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach I stopnia nie są planowane. W procesie nauczania wykorzystywane metody kształcenia są różnorodne, specyficzne (np.. na specjalności *Logistyka w przedsiębiorstwie produkcyjnym* w bloku specjalnościowym 155 godzin zajęć prowadzonych jest w ramach zajęć audytoryjnych, konwersatoriów i laboratoriów z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania) i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, realizowane są na różnych formach zajęć takich jak: wykład, konwersatorium, ćwiczenia: audytoryjne, warsztatowe i laboratoryjne, lektoraty, seminaria i praktyki zawodowe

W nauczaniu są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, a należą do nich środki i narzędzia informatyczne, z wykorzystaniem takich programów, jak pakiety MS Office, Statistica, czy też standardowa przeglądarka, Word, Oracle SQL Developer Data Modeler, Application Express – APEX (w chmurze

w ramach projektu Oracle Academy) na przedmiocie *Zarządzanie bazami danych*. Uczelnia dysponuje ponadto oprogramowaniem AnyLogic PLE, Azure (w chmurze w ramach programu Microsoft Learn for Educators), czy Dynamics 365 ERP i CRM (w chmurze w ramach programu Microsoft Learn for Educators), które mogą zostać zastosowane, gdy uruchomiona zostanie specjalność *logistyka w przedsiębiorstwie produkcyjnym*. Zakres wykorzystania oprogramowania specjalistycznego jest wystarczający dla realizacji celów kształcenia.

Należy nadmienić, że pomimo bardzo ograniczonej działalności badawczej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, studentom proponuje się metody kształcenia umożliwiające przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie obu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Dotyczy to przede wszystkim wykorzystania wspomnianych zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych do modelowania i prognozowania, typowego dla dyscypliny ekonomia i finanse, oraz optymalizowania podejmowanych decyzji zarządczych, typowych dla nauk o zarządzaniu i jakości. Stan ten wynika zarówno z dość rozległych badań w dyscyplinie ekonomia i finanse, jak i praktycznego przygotowania pracowników z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. Studenci mogą wykorzystywać omawiane metody zarówno na zajęciach, jak i podczas pisania prac dyplomowych.

Wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w okresie pandemii. Zasady dotyczące organizacji kształcenia w czasie pandemii Covid-19 na kierunku zostały oparte na Zarządzeniach Rektora (dołączone do raportu samooceny), które umieszczone są na stronie głównej Uczelni oraz znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej ZUT. Na ich podstawie dopuszcza się mieszany model kształcenia, w którym znaczna część zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i seminaryjnych, a także niektóre zajęcia ćwiczeniowe i projektowe odbywają się on-line, synchronicznie z wykorzystaniem narzędzi do zdalnego nauczania natomiast pozostałe zajęcia mogą odbywać się w formie stacjonarnej z zachowaniem reżimu sanitarnego. Zajęcia mogą być prowadzone w formie on-line (zdalnie) niezależnie od tego, czy taka forma zajęć została przewidziana odpowiednio w programie studiów. Zakres dostosowania metod i form kształcenia do sytuacji pandemicznej był niezbędny do utrzymania ciągłości kształcenia.

Program studiów I stopnia na kierunku zarządzanie obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe. Celem głównym studenckich praktyk zawodowych jest nabycie umiejętności praktycznych, uzupełniających i pogłębiających kompetencje uzyskane w toku zajęć dydaktycznych (integracja wiedzy teoretycznej i praktycznej), w tym wykonywanie rutynowych i nietypowych zadań na określonym stanowisku pracy; pozostałe cele to poznanie warunków i specyfiki działalności jednostki gospodarczej, w której odbywane są praktyki, poznanie środowiska zawodowego przez obserwację i naśladowanie zachowań pracowników, a również poznanie oczekiwań pracodawców względem pracowników w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw.

Efekty uczenia się przewidziane dla praktyk obejmują po jednym efekcie w obszarze wiedzy (E_1A_P1_W01 Objaśnia zasady funkcjonowania podmiotu (zakładu pracy) i wykonywania zadań praktycznych na wybranym obszarze działania podmiotu), umiejętności (E_1A_P1_U01 Potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności uzyskane w toku zajęć dydaktycznych do wykonania konkretnych czynności zgodnie z ramowym programem praktyk) oraz kompetencji społecznych (E_1A_P1_K01 Ma kompetencje otwartości i współpracy w innym środowisku niż szkoła). Efekty te są zgodne z pozostałymi efektami zaplanowanymi dla kierunku zarządzanie, na przykład efekt E_1A_P1_W01

zgodny jest z Z_1A_W10 (Zna podstawowe regulacje prawne warunkujące działalność podmiotów gospodarczych) i Z_1A_W11 (Zna istotę funkcjonowania organizacji oraz identyfikuje prawidłowości, instrumenty i zasady zarządzania); efekt E_1A_P1_U01 jest zgodny z Z_1A_U17 (Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej) i Z_1A_U21 (Posiada umiejętność uczenia się przez całe życie doskonaląc nabytą wiedzę i umiejętności); efekt E_1A_P1_K01 zgodny jest z Z_1A_K07 (Skutecznej realizacji postawionych zadań z jednoczesnym uwzględnieniem zasad etycznych) i Z_1A_K09 (Wykazywania otwartości na świat i zrozumienia dla różnych kultur).

Podczas praktyki student poznaje wybrane obszary funkcjonowania podmiotu i realizuje przynajmniej jedno z wymienionych zadań: 1) poznanie zasad funkcjonowania podmiotu; 2) praca w dziale produkcji (handlu, usług) i logistyki; 3) wykonywanie czynności z zakresu zarządzania finansami i działem finansowo-księgowym; 4) zadania z zakresu zarządzanie zasobami ludzkimi; 5) organizacja pracy w dziale marketingu; 6) generowanie informacji ekonomicznych, w tym przy wykorzystaniu systemów informatycznych; 7) wykonywanie innych powierzonych przez opiekuna praktyk zadań na wybranym stanowisku pracy zgodnie z ramowym programem praktyk. Każde z zadań jest bardzo szczegółowo opisane w karcie zajęć praktyki zawodowej. Tak zaplanowane treści pozwalają na osiągnięcie wyżej wymienionych efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe zaplanowano na 90 godzin realizowane w ciągu minimum 3 tygodni, przypisano im 3 punkty ECTS, realizowane są w czwartym semestrze studiów. Ze sprawozdania z praktyk za ostatni rok akademicki wynika, że studenci mogą je odbywać również po I roku studiów. Wymiar i termin odbywania praktyk jest wystarczający do osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się następuje poprzez weryfikację dokumentacji przebiegu praktyk, na którą składa się poświadczenie odbycia praktyk i sprawozdanie z ich przebiegu. Ponadto opiekun praktyk przeprowadza ustne kolokwium z zakresu realizowanych podczas praktyk zadań. Kryteria oceny zawarte są w karcie zajęć praktyka zawodowa. Ocena ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Praktyki nie są realizowane w formie zdalnej, brak więc stosownych procedur.

Opiekunem praktyk jest pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich, powołany na kadencję 1.09.2020-31.08.2024, który pełni tę funkcję od 2018 r. Jest to pracownik badawczo-dydaktyczny ze stopniem naukowym doktora nauk ekonomicznych. Informacja podana jest do publicznej wiadomości na stronie internetowej w zakładce poświęconej praktykom na kierunku zarządzanie oraz w karcie zajęć praktyka zawodowa.

Opiekun praktyk ma także uprawnienia z zakresu doradztwa zawodowego, ma duże doświadczenie przydatne w realizowaniu powierzonego mu zadania, gdyż współpracuje z sektorem biznesu w ramach opracowywania dokumentów strategicznych i ewaluacyjnych ukierunkowanych na wspieranie polityki lokalnej, regionalnej i krajowej. Jednocześnie jest aktywnym uczestnikiem życia gospodarczego, gdyż prowadzi działalność gospodarczą, dzięki czemu praktyki zawodowe może analizować z wielu punktów widzenia, w tym rynku pracy.

Opiekun praktyk był w ostatnim roku akademickim odpowiedzialny za 47 studentów kierunku zarządzanie, co umożliwia odpowiedni nadzór i prawidłową realizację praktyk.

Praktyki zawodowe studentów kierunku zarządzanie odbywają się w podmiotach dysponujących infrastrukturą i wyposażeniem, pozwalającym na osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się. W umowach o odbycie praktyk zakłady pracy zobowiązują się m. in. do przyjęcia studenta

skierowanego na praktykę, co jednocześnie stanowi zobowiązanie do zapewnienia studentowi odpowiedniego stanowiska pracy i warunków do odbycia praktyki, w tym zapoznania studentów z zakładowym regulaminem pracy, przepisami bhp, zapewnienia odpowiednich warunków pracy, urządzeń i materiałów adekwatnych do realizowanego programu praktyk.

Studenci odbywają praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach i jednostkach sektora finansów publicznych. W roku akademickim 2021/2022 71% studentów kierunku zarządzanie odbyło praktyki w instytucjach finansowych (banki, SKOK), firmach świadczących usługi konsultingowe i logistyczne, instytucjach oświatowych i kultury, sanatoriach, przedsiębiorstwach gospodarki komunalnej, firmach usługowych, produkcyjnych i handlowych, przy czym najczęściej były to działy księgowości, kadrowo-płacowe, sprzedażowe; 18% studentów odbywało praktyki w biurach zajmujących się usługowym prowadzeniem ksiąg podatkowych i rachunkowych, kancelariach prawnych oraz podmiotach zajmujących się pośrednictwem w obrocie nieruchomościami oraz zarządzaniem nieruchomościami; 11% - w różnych wydziałach i referatach jednostek samorządu terytorialnego, urzędów administracji rządowej, w agencjach rządowych, urzędach statystycznych i skarbowych oraz prokuraturach.

Wyposażenie podmiotów gospodarczych jest zróżnicowane i uwarunkowane takimi czynnikami, jak rodzaj prowadzonej działalności, wielkość podmiotu i stan zatrudnienia.

Organizację i nadzór nad przebiegiem praktyk regulują uchwały Senatu z 26.04.19 r. (nr 31, 40, 48) i 23.09.2019 r. (nr 104) oraz wcześniejsza uchwała nr 391 Rady Wydziału Ekonomicznego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z 27.11.2015 r. w sprawie zasad realizowania praktyk zawodowych przez studentów Wydziału Ekonomicznego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Uczelnia przedstawiła również uchwałę nr 96 z 25.04.2022 r. w sprawie Regulaminu studiów w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, która wejdzie w życie z dniem 1.10.2022 r. Na jej podstawie nastąpią również zmiany dotyczące praktyk zawodowych.

Za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku zarządzanie odpowiada pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich. Zakres jego obowiązków obejmuje: organizowanie spotkań informacyjnych ze studentami, przekazywanie studentom informacji nt. realizacji i kryteriów zaliczenia praktyk, pomoc w znalezieniu miejsca praktyk zgodnie z kompetencjami, predyspozycjami i zainteresowaniami studenta, jeśli zgłosi taką prośbę, przygotowanie dokumentacji niezbędnej do podjęcia i rozliczenia praktyk przez studentów w tym umowy, skierowania, etc., negocjowanie zapisów umowy, jeśli organizacja życzy sobie wpisania dodatkowych treści poza tymi, które są ujęte w standardowym wzorze umowy obowiązującym w uczelni, weryfikacja uzyskanych przez studenta efektów uczenia się, przeprowadzenie kolokwium zaliczeniowego, zaliczenie praktyki zawodowej zgodnie z określonymi w programie studiów wymaganiami, ocena zgodności określonych w programie studiów efektów uczenia się z doświadczeniem zawodowym studenta, przeprowadzanie hospitacji praktyk, wprowadzanie danych do systemu Uczelnia.XP, przygotowanie sprawozdania z realizacji praktyk w danym roku akademickim, poszukiwanie potencjalnych praktykodawców (za dokumentem precyzującym zakres obowiązków obecnego opiekuna praktyk). Zadania opiekuna praktyk nie są podane do wiadomości publicznej.

Podobnie nie są podane do publicznej wiadomości kryteria, które muszą spełniać placówki, przyjmujące studentów na praktyki zawodowe. Rekomenduje się sformułowanie i formalne przyjęcie kryteriów, które powinny spełniać podmioty przyjmujące na praktyki zawodowe studentów kierunku zarządzanie.

Jeśli student samodzielnie znajduje miejsce praktyki i zgłasza opiekunowi z ramienia kierunku, to opiekun bada zgodność wybranej instytucji z wymogami formalnymi, zgodność profilu działalności wybranej instytucji lub działu, w którym realizowana będzie praktyka z kierunkiem studiów, możliwość zdobycia założonych kompetencji/ umiejętności praktycznych oraz możliwość osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. W razie potrzeby pełnomocnik prosi o dodatkowe dane lub zasięga informacji kontaktując się z osobą wskazaną w deklaracji albo sprawdzając podmiot w dostępnych źródłach (CEiDG, KRS i inne).

Kwalifikacja na praktyki wymaga spełnienia jednego warunku, to jest posiadania statusu studenta kierunku zarządzanie. Praktyki podlegają obowiązkowi zaliczenia do końca 4 semestru, co jest warunkiem wpisania studenta na semestr 5. W karcie zajęć praktyka zawodowa nie sformułowano jakichkolwiek warunków wstępnych.

Zgodnie z obowiązującymi na kierunku zarządzanie (i na Uczelni) zasadami, student może uzyskać zaliczenie praktyki zawodowej wraz z przypisaniem odpowiedniej liczby punktów ECTS bez obowiązku jej odbycia, na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego związane ze studiowaną dyscypliną. Poświadczenia zgodności doświadczenia zawodowego studenta z określonymi w programie studiów efektami uczenia się dokonuje pełnomocnik dziekana ds. praktyk zawodowych na podstawie dokumentacji, potwierdzającej zatrudnienie lub prowadzenie działalności gospodarczej.

W roku akademickim 2020/2021 r. praktyki zawodowe zaliczyło 47 studentów kierunku zarządzanie, w tym 9 na podstawie udokumentowanych kompetencji zawodowych (prowadzenie działalności gospodarczej lub wykonywanej pracy zarobkowej, gwarantującej osiągnięcie odpowiednich dla danego kierunku studiów efektów uczenia się, określonych w programie praktyk), co stanowi 19%.

Od 1.10.2022 r. na mocy nowego Regulaminu studiów, w którym w całości został usunięty paragraf stanowiący, że „Studentowi można zaliczyć praktykę zawodową wraz z przypisaniem odpowiadającej liczby punktów ECTS bez obowiązku odbycia jej, jeżeli udokumentuje doświadczenie zawodowe związane ze studiowaną dyscypliną. Zgodność określonych w programie studiów efektów uczenia się z doświadczeniem zawodowym studenta potwierdza opiekun praktyki”, zwolnienie z odbywania praktyk nie będzie możliwe, ponieważ trwają prace nad nowym zarządzeniem Rektora ZUT w sprawie realizacji praktyk zawodowych, co będzie podstawą do zmiany wydziałowej procedury dotyczącej realizacji praktyk.

Stan obecny wymaga zalecenia dostosowania regulacji dotychczas obowiązujących do przepisów prawa, to jest ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), ale wobec przyjęcia przez Senat Uczelni uchwały nr 96 z 25.04.2022 r. w sprawie Regulaminu studiów w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, zalecenie, które powinno być wydane w stosunku do sytuacji obecnej, Uczelnia już realizuje.

Praktyki zawodowe podlegają hospitacjom telefonicznym. W każdym roku akademickim pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich przeprowadza wrywkową telefoniczną hospitację praktyk zawodowych na kierunku zarządzanie w celu uzyskania od zakładowych opiekunów praktyk informacji na temat: adekwatności zadań przydzielanych studentowi do zakładanych efektów uczenia się, oceny przygotowania merytorycznego studenta do wypełniania obowiązków w ramach praktyki, oceny postaw, kompetencji społecznych i osobowych studenta w trakcie wypełniania obowiązków podczas praktyki, zaleceń praktykodawców dotyczących poprawy jakości i organizacji procesu praktykowania. W ramach hospitacji przeprowadzana jest ocena studentów pod względem ich merytorycznego

przygotowania do wykonywania obowiązków zawodowych w zakresie działalności organizacji, w jakiej realizowane są praktyki. Ocenie podlega 7 elementów: kreatywność zawodowa, umiejętność profesjonalnej obsługi klienta, interesanta, znajomość przepisów i standardów obowiązujących w danej dziedzinie zawodowej, umiejętność pracy analitycznej, sprawność w posługiwaniu się urządzeniami i aparaturą wykorzystywaną w firmie, praktyczne umiejętności zawodowe oraz wiedza teoretyczna. Zakładowi opiekunowie są również pytani o postawy, kompetencje społeczne i osobowe praktykantów, zaobserwowane w trakcie wypełniania obowiązków podczas praktyki tj. rzetelność i sprawność, zaangażowanie, samodzielność, kulturę osobistą, dyscyplinę oraz punktualność.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt sporządzania przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni bardzo szczegółowego i starannie opracowanego sprawozdania z ich realizacji, które jest źródłem cennych informacji o przebiegu praktyk, oczekiwaniach pracodawców oraz pojawiających się problemach. W sprawozdaniu zawarte są wnioski, jakie nasunęły się w wyniku przeprowadzonych hospitacji, a które wymagają uwzględnienia w programach studiów lub w organizacji praktyk.

W miejscu odbywania praktyk główną opiekę nad praktykantem sprawuje opiekun wyznaczony przez podmiot przyjmujący. Jego obowiązki nie są nigdzie sformułowane ani podane do wiadomości, a wynikają jedynie z faktu zawarcia umowy przyjęcia studenta na praktykę. Domyślnie opiekunowie mają zapewnić taką organizację pracy praktykanta, aby mógł zrealizować założenia programu praktyk i osiągnąć przypisane do nich efekty uczenia się, a także regularnie potwierdzają podpisem rzetelność opisanych zadań. Po zakończeniu praktyki wystawiają opinię na temat merytorycznego przygotowania i zaangażowania studenta w wykonywanie powierzonych mu zadań oraz potwierdzają odbycie praktyk zgodnie z terminem i zapisami umowy.

Komunikacja między opiekunami praktyk z ramienia Uczelni i podmiotu przyjmującego polega na kontaktach telefonicznych i zdalnych, odbywanych w razie potrzeby.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich zatwierdza je w oparciu o własne doświadczenia. Formą dominującą jest samodzielny wybór zakładu pracy, który daje studentowi możliwość zrealizowania praktyk zgodnie z zainteresowaniami, w pobliżu miejsca zamieszkania lub u potencjalnego przyszłego pracodawcy. Baza praktykodawców jest dostępna na stronie wydziału w zakładce praktyki studenckie. Są tam również dane kontaktowe do firm zagranicznych lub strony internetowe oferujące praktyki studenckie za granicą. Na spotkaniu informacyjnym w sprawie praktyk, które odbywa się corocznie na początku semestru letniego, studenci otrzymują informacje o potencjalnych praktykodawcach, również spoza listy zamieszczonej na stronie Wydziału. Otrzymują też informacje na platformie MS TEAMS w specjalnie założonym zespole, w którym zamieszczone są niezbędne formularze i dokumentacja, podobnie jak w zakładce praktyk na stronie internetowej Wydziału. MS Teams stała się stałą platformą, pozwalającą przekazywać informacje w sprawie praktyk jednocześnie wszystkim zainteresowanym studentom.

Poza tym studenci kierunku zarządzanie mają możliwość uczestniczenia w Targach Pracy „Kariera” organizowanych przez Biuro Karier ZUT, zwracania się do Działu Mobilności Międzynarodowej (praktyki zagraniczne) oraz stałego kontaktu z pełnomocnikiem dziekana ds. praktyk studenckich we wszelkich niejasnych kwestiach.

Program praktyk, podobnie jak efekty uczenia się osiągane na praktykach, są poddawane systematycznej ocenie w ramach corocznego przeglądu programów studiów. Przebieg realizacji praktyk oraz ocena opiekunów praktyk w podmiotach przyjmujących, dokonywana jest w ramach

hospitacji. Studenci uczestniczą w procesie oceny pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich poprzez wypełnienie ankiety studenta/doktoranta. Działania te służą doskonaleniu procesu realizacji praktyk na wydziale we współpracy z praktykodawcami. Brak udziału studentów w sformalizowanej ocenie przebiegu praktyk i opiekuna praktyk w podmiocie przyjmującym.

Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwia w przypadku większości przedmiotów efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się. Nieprawidłowości zdiagnozowano jednak w przypadku rozłożenia liczby godzin i punktów ECTS na przedmiocie *Wykonanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, któremu przydzielono 10 punktów ECTS na studiach I stopnia. W ramach tego przedmiotu w roku akademickim 2021/2022 nie zaplanowano żadnej godziny kontaktowej, choć w sylabusie do przedmiotu zaplanowano 60 godzin konsultacji, co budzi uzasadnione wątpliwości dotyczące możliwości osiągnięcia założonych na wspomnianym przedmiocie efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe dla studiów I. stopnia są generalnie zgodne z przyjętymi dla nich efektami uczenia się. Treści te uwzględniają aktualny stan wiedzy zarówno w dyscyplinie wiodącej czyli nauk o zarządzaniu i jakości, jak i w dyscyplinie ekonomia i finanse, do których jest przyporządkowany kierunek. Zdiagnozowane niezbyt poprawnie dokonane przeniesienie efektów kierunkowych na efekty modułowe można zmienić przy okazji dokonywania zmian wobec nieprawidłowości związanych z efektami uczenia się, omówionymi w kryterium 1. Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS jest dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I. stopnia zgodny z przepisami, a struktura punktów przypisanych do grup zajęć i poszczególnych zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Punkty ECTS są równomiernie rozłożone we wszystkich semestrach. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych ich grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych przekracza przy tym połowę punktów ECTS przyjętych dla całego programu. Sekwencja realizacji zajęć na studiach I. stopnia jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych i umiejętności w ich ramach kształtowanych. Należy zwrócić uwagę na powtórzenia treści w przedmiotach realizowanych na I stopniu. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są dostosowane do ogólnoakademickiego profilu kształcenia, przewidują w szczególności prowadzenie większości zajęć w formie aktywizującej studentów tj., konwersatoriów i ćwiczeń, co pozwala na osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć a łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach.

W miarę prawidłowo zostały dobrane zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów i dla studiów I. stopnia spełniony jest wymóg przyporządkowania im co najmniej połowy punktów ECTS. Problemem jednak jest niewłaściwe rozłożenie udziału dyscyplin, do których został przypisany kierunek.

Program studiów uwzględnia naukę języka obcego. W programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I. stopnia nie przewiduje się stosowania metod i technik kształcenia na odległość. W okresie pandemii nastąpiło zgodnie z ogólnie obowiązującymi regulacjami przejście wszystkich zajęć na nauczanie w trybie zdalnym. Zajęcia na kierunku prowadzone są w oparciu o szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są wspomagające metody, narzędzia i techniki pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się. Metody kształcenia stosowane na lektoratach pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się językiem obcym. Metody i techniki kształcenia na odległość, w okresie przed wprowadzeniem regulacji związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Program studiów I stopnia kierunku zarządzanie obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe, których wymiar i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Efekty te są zgodne z efektami uczenia się przewidzianymi dla pozostałych zajęć. Metody weryfikacji są trafnie dobrane, odnoszą się do każdego z zakładanych efektów uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia ich osiągnięcia. Kompetencje opiekuna praktyk z ramienia Uczelni zapewniają prawidłową realizację praktyk, liczba studentów odbywających praktyki przypadających na opiekuna umożliwia ocenę osiągania efektów uczenia się. Brak kryteriów doboru opiekunów w podmiotach przyjmujących. Brak sformułowanych i formalnie przyjętych kryteriów jakościowych, które spełniać powinny miejsca odbywania praktyk, choć przegląd miejsc potwierdza, że umożliwiały one osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia miejsca odbywania praktyk, ale dominują praktyki w miejscach zaproponowanych przez studentów. Dotychczas stosowano zaliczanie praktyk na podstawie pracy zawodowej, ale obecnie nastąpiła zmiana Uchwały Senatu i od nowego roku akademickiego obowiązywać będzie zmieniony regulamin studiów. Zasady odbywania praktyk ujęte są w Regulaminie, który również zostanie dostosowany do uchwalonych zmian. Dokumenty związane z praktykami są łatwo dostępne i przejrzyste. Praktyki podlegają stałemu monitoringowi i hospitacjom, które są bardzo starannie dokumentowane, dzięki czemu są źródłem cennych informacji o oczekiwaniach rynku pracy. Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. Niewłaściwe proporcje dyscyplin w przypadku zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, bowiem uczelnia prowadzi działalność w zdecydowanej większości w dyscyplinie ekonomia i finanse, a badania w dyscyplinie wiodącej są śladowe.
2. Brak przypisania godzin kontaktowych do przedmiotu *Wykonanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, któremu przydzielono 10 punktów ECTS na studiach I. stopnia, co budzi uzasadnione wątpliwości dotyczące możliwości osiągnięcia założonych na wspomnianym przedmiocie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie szerszej działalności badawczej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości tak, aby prowadzone zajęcia oparte były w odpowiedniej proporcji na badaniach naukowych z zakresu tej dyscypliny.
2. Zaleca się usunięcie nieprawidłowości związanych z nieuwzględnieniem żadnej godziny kontaktowej na przedmiocie *Wykonanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, któremu przydzielono 10 punktów ECTS.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęć na studia określane są w corocznie przyjmowanych uchwałach Senatu. Są one podejmowane na rok przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy rekrutacja. Warunki przyjęć kandydatów na studia I stopnia zapewniają równe szanse na ich podjęcie, a jednocześnie umożliwiają selektywny dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia przyjętych w programie studiów efektów uczenia się. Podstawą przyjęcia na I rok studiów S1 i N1 są wyniki pisemnego egzaminu:

- a) maturalnego (świadectwo wydane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną),
- b) dojrzałości (świadectwo wydane przez dyrektora szkoły),
- c) matury międzynarodowej IB (maturę międzynarodową potwierdza dyplom IB – International Baccalaureate wydany przez organizację International Baccalaureate Organization z siedzibą w Genewie),
- d) matury europejskiej EB (maturę europejską European Baccalaureate potwierdza dyplom EB wydawany przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statusie Szkół Europejskich sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r.),
- e) świadectwa ukończenia szkoły średniej uzyskanego za granicą uprawniającego do ubiegania się do przyjęcia na studia wyższe.

Wyniki egzaminu maturalnego, egzaminu dojrzałości, matury międzynarodowej lub matury europejskiej, wyrażone są za pomocą liczby punktów (LP), uzyskanych przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym. Na kierunku zarządzanie bierze się pod uwagę wyniki egzaminów z matematyki, przedmiotu dodatkowego języka polskiego oraz języka nowożytnego według wzoru 1.

Wzór1: $LP = 0,45 \cdot A \cdot W + 0,2 \cdot B \cdot W + 0,1 \cdot C \cdot W + 0,25 \cdot D \cdot X$, gdzie

A – matematyka – poziom podstawowy lub rozszerzony,

B – przedmiot dodatkowy – poziom podstawowy lub rozszerzony,

C – język polski – poziom podstawowy lub rozszerzony,

D – język obcy (nowożytny) – poziom podstawowy lub rozszerzony.

Wartości współczynników W oraz X wynoszą:

W = 1,0 – dla poziomu podstawowego oraz 1,5 – dla poziomu rozszerzonego

X = 1,0 – dla poziomu podstawowego; 1,5 – dla poziomu rozszerzonego oraz 1,7 – dla klasy dwujęzycznej

Kandydat wpisuje do Internetowego Systemu Rekrutacji (ISR) wszystkie uzyskane wyniki z egzaminu maturalnego (część pisemna), natomiast system wylicza najkorzystniejszą dla kandydata liczbę punktów (LP). Podczas wizytacji uzyskano informację, że ocena z przedmiotów dodatkowych jest średnią ocen ze wszystkich przedmiotów, które nie zostały dotychczas uwzględnione w algorytmie, czyli z wykluczeniem lepszej oceny z matematyki, j. polskiego i j. nowożytnego. Ten sam przedmiot maturalny może być uwzględniany dwa razy we wzorze, pod warunkiem, że kandydat zdawał go na dwóch różnych poziomach: podstawowym i rozszerzonym. O przyjęciu na studia w ramach planowanego limitu miejsc na danym kierunku i formie studiów decyduje liczba uzyskanych punktów (LP). Kandydaci na studia przyjmowani są na podstawie list rankingowych do wysokości limitu miejsc.

Rekomenduje się jednoznaczne określenie systemu przeliczania liczby punktów rankingowych branych pod uwagę podczas rekrutacji w taki sposób, by student sam mógł policzyć liczbę tych punktów przed wzięciem udziału w rekrutacji. Na podstawie aktualnych dokumentów i informacji na stronach WWW Uczelni nie ma możliwości dokonania takich obliczeń. W przypadku przedmiotów dodatkowych nie podano dokładnej informacji, jakie przedmioty są wymagane ani w uchwale rekrutacyjnej ani na stronach WWW Uczelni. Informacja o wyliczeniu średniej z ocen ze wszystkich przedmiotów zamieszczonych na świadectwie maturalnym też nie jest dostępna publicznie.

Laureaci i finaliści olimpiad szczebla centralnego, jak również laureaci konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich w procesie rekrutacji uzyskują maksymalną liczbę punktów i plasowani są na pierwszych miejscach list kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia zgodnie z uchwałą rekrutacyjną nr 145 z dnia 29 czerwca 2020 r.

W przypadku, gdy kandydat nie zdawał egzaminu maturalnego z któregoś z wyżej wymienionych przedmiotów, nie dyskwalifikuje go to z postępowania kwalifikacyjnego (otrzymuje 0 punktów za ten przedmiot).

Zgodnie z Regulaminem Studiów (par. 2, ust. 4.) student może w tym samym czasie studiować dwie specjalności na jednym kierunku studiów, w ramach udostępnionego przez Uczelnię dodatkowego limitu punktów ECTS albo jako zajęcia nieobjęte podstawowym programem studiów. Zgodę na studiowanie dwóch specjalności wydaje prorektor właściwy do spraw kształcenia. Warunkiem uzyskania zgody jest ukończenie tych specjalności w tym samym terminie.

Wskazane byłoby rozważenie zmiany w Regulaminie studiów zapisu dotyczącego uzyskania zgody na studiowanie dwóch specjalności pod warunkiem ukończenia tych specjalności w tym samym terminie, bowiem decyzja uzależniona jest od sytuacji przyszłej. Decydent pozwalający na podjęcie studiów na dwóch specjalnościach nie wie bowiem, czy student lub studentka ukończy studia w tym samym terminie. Ponadto sformułowanie „w tym samym terminie” nie precyzuje, czy chodzi o ten sam dzień, czy też rok akademicki, co może budzić poważne obawy związane z procesem dyplomowania. Rekomenduje się zmianę w Regulaminie studiów zapisu dotyczącego uzyskania zgody na studiowanie dwóch specjalności pod warunkiem ukończenia tych specjalności w tym samym terminie, bowiem decyzja uzależniona jest od sytuacji przyszłej.

Przyjęte dla kierunku studiów warunki rekrutacji są nie do końca przejrzyste, co związane jest z określeniem przedmiotów dodatkowych dla kandydatów na studia I. stopnia. Terminy składania

dokumentów podawane są w kalendarium rekrutacji na stronie internetowej Uczelni. Kandydaci mają możliwość sprawdzenia swojej sytuacji związanej z rekrutacją za pośrednictwem internetowego systemu obsługi kandydatów.

Obecnie obowiązujące warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Zgodnie z Regulaminem Studiów (par. 2, ust. 5.), w przypadku, gdy student ubiega się o przyjęcie na studia przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej, warunkiem przyjęcia na studia jest dostarczenie zaświadczenia o wypełnieniu wszystkich obowiązków, wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą student opuszcza. Zaświadczenie powinno zawierać również wykaz uzyskanych dotychczas przez studenta efektów uczenia się. Tryb i warunki przyjęcia na studia przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej są takie same jak określone w § 16.

Cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji na studia I. stopnia w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów na zasadach ogólnie obowiązujących. Do postępowania kwalifikacyjnego może być przy tym dopuszczony cudzoziemiec, który legitymuje się wymaganymi przez obowiązujące w tym zakresie przepisy dokumentami i posiada udokumentowaną znajomość języka polskiego. Rekrutacja prowadzona jest przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone uchwałą nr 69 z dnia 27 maja 2019r. Przyjęte w Uczelni warunki i procedury są zgodnie z przepisami i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku.

Osoba ubiegająca się o potwierdzenie efektów uczenia się zobowiązana jest do złożenia kompletu wymaganych dokumentów. Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana dla danego kierunku studiów przez rektora, spośród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku studiów. Pierwszą komisję dla danego kierunku powołuje się po dostarczeniu do dziekanatu pierwszego wniosku o przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się na danym kierunku. Następnie potwierdzenie efektów uczenia się dokonuje się w uczelni po przeprowadzeniu egzaminów (pisemnych i ustnych) ze wszystkich modułów zajęć, o potwierdzenie których wnioskuje osoba ubiegająca się. Po przeprowadzeniu wszystkich zaplanowanych egzaminów oraz rozmów kwalifikacyjnych właściwa komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się, bądź odmowy potwierdzenia i zawiera ją w protokole, sporządzonym w dwóch egzemplarzach, włącznie z wynikami przeprowadzonych egzaminów i rozmów kwalifikacyjnych z poszczególnych zajęć/modułów zajęć zawartych w programie studiów danego kierunku, poziomu i profilu, ocenami, liczbą odpowiednio przypisanych punktów ECTS. Potwierdzenie efektów uczenia się pozwala na zaliczenie osobie wnioskującej nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Zasady, procedury i warunki uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych

w szkolnictwie wyższym dla studentów przenoszących się z innej uczelni, wydziału, kierunku lub formy studiów, a także po wznowieniu studiów i zmianie programu studiów określone są w regulaminie

studiów. Przewidują one, że student może być także przyjęty na studia na kierunku w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej.

Przeniesienie osiągnięć polega na uznaniu studentowi takiej liczby punktów ECTS, która jest przypisana zajęciom na kierunku. Potwierdzenia osiągnięć dokonuje prodziekan ds. studenckich i kształcenia.

Wskazane warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej stosowane w odniesieniu do kierunku zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki, jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa są określone w *procedurze dyplomowania na wydziale ekonomicznym ZUT w Szczecinie*, przyjętej zarządzeniem Dziekana nr 3/2019/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. Praca dyplomowa na studiach I stopnia powinna potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się nabytych w trakcie studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych znajdujących potwierdzenie w rozwiązaniu określonego problemu praktycznego. Wszystkie informacje związane z procesem dyplomowania studentów umieszczone są na wydziałowej stronie internetowej, w zakładce „Dla Studenta”. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, choć poprawie powinien być poddany proces kontroli procesu dyplomowania.

Zgodnie z informacjami, przekazanymi podczas wizytacji, po ustaleniu tematu pracy, student rozpoczyna udział w seminariach, które trwają 3 semestry na studiach I. stopnia. Seminaria są prowadzone przez wybranych pracowników Wydziału Ekonomicznego ZUT, ale niekoniecznie przez promotorów prac dyplomowych. Po zakończeniu seminarium na studiach I. stopnia (2 punkty ECTS w semestrze 4., po 1 punkcie na semestrach 5. i 6.), które kończy się zaliczeniem, student ma do zaliczenia przedmiot *Wykonanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, któremu przydzielono 10 punktów ECTS na studiach I. stopnia. W ramach tego przedmiotu w roku akademickim 2021/2022 nie zaplanowano żadnej godziny kontaktowej, choć w sylabusie do przedmiotu zaplanowano 60 godzin konsultacji. Taki system bardzo utrudnia kontrolę procesu dyplomowania przez promotora, szczególnie możliwość osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się. Rekomenduje się taką zmianę systemu dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów *seminarium 1-3* oraz *Wykonanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego*, by promotor miał realny nadzór nad osiągnięciem efektów uczenia.

Tematy prac dyplomowych proponowane przez promotorów lub studentów są przypisane do kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia oraz do specjalności. Temat pracy dyplomowej może być sformułowany przez nauczyciela lub w porozumieniu ze studentem. Tematy zatwierdzane są przez radę programową kierunku.

Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową w formie pisemnej w dziekanacie, a w formie elektronicznej w systemie e-dziekanat. Ostateczna wersja pracy, przygotowana zgodnie z wymogami wynikającymi z procedury, sprawdzana jest w systemie JSA przez promotora. Wydruk z systemu JSA, podpisany przez promotora, dołączany jest do dokumentacji przebiegu studiów studenta.

Egzamin dyplomowy ma formę egzaminu ustnego i jest składany przed wyznaczoną przez dziekana komisją egzaminacyjną. Skład komisji egzaminacyjnych oraz terminy egzaminów dyplomowych na studiach I. ustalany jest każdorazowo przez prodziekana ds. studenckich i kształcenia.

W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi minimum 3 osoby, w tym opiekun pracy dyplomowej, recenzent oraz drugi recenzent, jeżeli został powołany przez dziekana do oceny pracy dyplomowej, przewodniczący, będący nauczycielem akademickim, co najmniej ze stopniem naukowym doktora oraz inni nauczyciele akademicy lub osoby spoza Uczelni z doświadczeniem zawodowym w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. W składzie komisji egzaminu dyplomowego powinien być co najmniej jeden nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego i wyznaczenia jego daty jest zaliczenie przez studenta wszystkich zajęć/modułów zajęć oraz praktyk zawodowych objętych programem studiów w całym okresie studiów; uzyskanie dwóch pozytywnych ocen w recenzjach pracy dyplomowej oraz pozytywny wynik raportu z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach I. stopnia student przedstawia główne tezy i rezultaty pracy dyplomowej oraz udziela odpowiedzi na jedno wybrane losowo pytanie egzaminacyjne z listy 30 pytań dotyczących zagadnień kierunkowych, dostępnych na stronie internetowej Uczelni, jedno pytanie z tematyki poruszanej w ramach przedmiotów specjalnościowych (lista taka nie jest dostępna na stronach WWW Uczelni oraz jedno dotyczące obszaru pracy dyplomowej. Zagadnienia są ogłaszane studentom co najmniej trzy miesiące przed terminem egzaminu.

Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie zaliczeń z zajęć ujętych w programie studiów (średnia ważona ocen uzyskanych w czasie studiów bez oceny za pracę dyplomową wyznaczona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku; uzyskanie oceny pozytywnej z pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen wystawionych w recenzjach pracy dyplomowej (włącznie z oceną niedostateczną, jeżeli student taką otrzymał) wyznaczona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku; 3) ocena obliczeniowa egzaminu dyplomowego określona (z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku) zgodnie z zapisem § 36 ust. 4, który stanowi, że „Warunkiem koniecznym uzyskania oceny pozytywnej z egzaminu dyplomowego jest uzyskanie ocen pozytywnych z wszystkich odpowiedzi na pytania stawiane w części ustnej lub pisemnej egzaminu dyplomowego oraz z obrony pracy dyplomowej. Oceną obliczeniową egzaminu dyplomowego jest średnia arytmetyczna (z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku) z ocen wystawionych na egzaminie ustnym lub pisemnym oraz obrony pracy dyplomowej”.

Ostateczny obliczeniowy wynik studiów stanowi sumę: 0,7 średniej ważonej ocen ze studiów, 0,2 średniej arytmetycznej ocen wystawionych w recenzjach pracy dyplomowej oraz 0,1 oceny obliczeniowej egzaminu dyplomowego.

Do oceny końcowej na dyplomie jest stosowana skala 6-stopniowa: bardzo dobra, dobra plus, dobra dostateczna plus, dostateczna i niedostateczna. Skalę taką należy uznać za właściwą.

Wynik egzaminu dyplomowego, bezpośrednio po jego zakończeniu, ogłasza dyplomantowi przewodniczący komisji w obecności jej członków. Uczelnia określiła także procedury egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, które w realizowane były w okresie pandemii. Przedstawione zasady i procedury dyplomowania stosowane na kierunku zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zostały sformułowane w Regulaminie studiów (par. 23.). Określają one prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem zajęć/modułów oraz etapów studiów. Regulują one organizację procesu weryfikacji osiągnięć studenta, a w szczególności określają uprawnienia odwoławcze i konsekwencje braku zaliczenia modułu.

Warunkiem wpisu studenta na kolejny semestr jest osiągnięcie przez niego efektów uczenia się przypisanych do modułów ujętych w planie studiów danego semestru. W przypadku nieuzyskania ocen pozytywnych student może powtarzać semestr studiów z wyłączeniem zaliczonych zajęć.

Regulamin studiów (par. 26.) określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. W przypadku zakwestionowania przez studenta obiektywności ocenienia go lub prawidłowości przebiegu egzaminu lub zaliczenia wykładu, Dziekan na pisemny wniosek studenta, złożony w terminie 3 dni roboczych, licząc od dnia, w którym ocenę otrzymał, ma obowiązek zarządzić i wyznaczyć datę egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego wykładu. Data ta powinna przypadać nie później niż na czwarty dzień od dnia złożenia przez studenta wniosku. Forma egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego wykładu powinna składać się z egzaminu (zaliczenia wykładu) pisemnego, którego zakres obejmuje wszystkie efekty uczenia się przewidziane programem tych zajęć/modułu zajęć oraz egzaminu (zaliczenia wykładu) ustnego. Ocena pozytywna egzaminu lub zaliczenia wykładu (stanowiąca średnią arytmetyczną z ocen poszczególnych form egzaminu) może być wystawiona w przypadku uzyskania ocen pozytywnych z każdej z podanych form egzaminu komisyjnego lub zaliczenia komisyjnego wykładu. Zaliczenie to odbywa się przed komisją.

Zgodnie z Regulaminem studiów (par. 7.) na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formy zaliczenia modułów mogą zostać dostosowane do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności. Szczegółowy rozkład zajęć dydaktycznych powinien uwzględniać możliwości realizacji tych zajęć przez osoby z niepełnosprawnością. W szczególności:

- w grupach, w których znajdują się studenci o niepełnosprawności ruchowej, należy dostosować przerwy między poszczególnymi zajęciami dydaktycznymi w sposób umożliwiający przemieszczanie się tych osób między salami dydaktycznymi oraz innymi pomieszczeniami, które mieszczą się w tym samym lub różnych budynkach,
- w grupach, w których znajdują się studenci niedosłyszający lub niedowidzący, na miejsce zajęć dydaktycznych należy wybrać sale, w których znajduje się odpowiedni sprzęt wspomagający odbiór treści programowych przez te osoby.

Dziekan zobowiązany jest poinformować nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne z grupami, w których znajdują się studenci z niepełnosprawnością, o liczbie i rodzajach niepełnosprawności tych studentów. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne z grupami, w których znajdują się osoby z niepełnosprawnością, zobowiązany jest do uwzględnienia rodzajów oraz stopnia niepełnosprawności tych osób w procesie realizacji zajęć dydaktycznych oraz w trakcie egzaminów, zaliczeń lub sprawdzianów wiedzy i umiejętności. Zobowiązany jest również do wykorzystywania podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych z tymi grupami dostępnych specjalistycznych urządzeń wspomagających proces dydaktyczny.

Za zgodą właściwego prorektora, studentom z niepełnosprawnością przysługuje możliwość uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych wraz z tłumaczem języka migowego lub asystentem osób ruchowo niepełnosprawnych i niewidomych, w tym z psem przewodnikiem. Osoba opiekująca się studentem z niepełnosprawnością lub tłumacz języka migowego może uczestniczyć w zaliczeniach lub egzaminach, o ile nie jest merytorycznie bądź zawodowo związana z przedmiotem, z którego student składa egzamin lub zaliczenie.

Zasady i sposoby weryfikacji efektów uczenia się a także formy dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się są opracowywane i zapisane w sylabusie. W sylabusach określono elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową. Wagi te zostały odniesione do poszczególnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Warunki zaliczania zajęć określone w sylabusie przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Regulamin studiów umożliwia studentom wgląd do ocenionych prac oraz zapoznania z wynikiem egzaminu komisyjnego.

System weryfikacji efektów uczenia się stosowany na kierunku zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Jest on w niezbędnym zakresie adaptowany do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęte w nim rozwiązania motywują studentów do systematycznej pracy.

Przyjęte regulacje wprowadzone w Uczelni dotyczące wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość gwarantują prawidłową identyfikację studenta przystępującego do zaliczenia bądź egzaminu. Nakładają one na nauczycieli akademickich obowiązek przeprowadzania weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych w programie studiów w formie zdalnej w taki sposób, aby zapewnić równość wymagań dla wszystkich przystępujących do nich studentów i jednocześnie minimalizować zagrożenie niesamodzielności studentów lub korzystania przez nich z niedozwolonych pomocy.

Metody weryfikacji osiągnięcia określonych dla każdego modułu efektów uczenia się zostały wskazane w jego sylabusie. Są one prawidłowo dobrane do charakteru danego modułu oraz przyjętych dla niego efektów szczegółowych. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności weryfikowane są najczęściej na podstawie testów pisemnych lub komputerowych, oceny projektów i raportów przygotowywanych w ramach pracy indywidualnej lub zespołowej, kolokwii na ćwiczeniach, czy oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są na podstawie oceny aktywności w trakcie dyskusji oraz oceny postaw studenta w trakcie zajęć. Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w odniesieniu do zajęć przygotowujących studentów do uzyskania praktycznych umiejętności. Efekty uczenia się uzyskane w trakcie praktyk weryfikowane są na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji obejmującej wypełniony dziennik praktyk, sporządzony raport z praktyk i prezentację instytucji lub jednostki gospodarczej.

Należy podkreślić, że w sylabusie dla każdej ze stosowanych metod weryfikacji określono, które z efektów uczenia się są przy jej zastosowaniu weryfikowane. Rozwiązania takie zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

W okresie obowiązywania regulacji dotyczących przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej stosowane były platforma MS Teams oraz e-dziekanat. Stosowanie tych narzędzi umożliwia skuteczne zastosowanie metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych modułów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie opanowania języka obcego na przedmiotach językowych przeprowadzana jest w oparciu o prace pisemne i prezentacje sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność rozumienia materiałów źródłowych oraz umiejętności komunikowania się. Uzyskanie przez studenta kompetencji językowych potwierdzone jest przeprowadzaniem przez SJO egzaminem na poziomie biegłości B2 (studia pierwszego stopnia), zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego.

Natomiast metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się w zakresie opanowania języka obcego przypisane do przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych nie są właściwie określone. Brakuje bowiem w sylabusach prac pisemnych, ustnych wypowiedzi i innych metod, które umożliwiłyby sprawdzenie osiągania umiejętności językowych. Z kolei, do przedmiotów seminaryjnych nie przypisano językowych efektów uczenia się, co przełożyło się na brak cytowań publikacji obcojęzycznych w diagnozowanych pracach dyplomowych.

Rekomenduje się przypisanie efektów językowych do przedmiotów seminaryjnych i związanych z tym metod weryfikacji.

Metody i narzędzia stosowane na kierunku do weryfikacji efektów uczenia się, w tym kompetencji językowych, poza wskazanymi nieprawidłowościami, i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych są dobrane prawidłowo i uwzględniają specyfikę modułów i przypisane im efekty. Obowiązujące od 2020 r. regulacje uczelniane przewidują, że egzaminy dyplomowe mogą być prowadzone w formie tradycyjnej albo zdalnej. Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniają ich prawidłowy przebieg.

W Uczelni opracowano i wdrożono regulacje dotyczące dokumentowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Ocena efektów uczenia się odbywa się co roku za miniony rok akademicki. Warunkiem rejestracji na kolejny semestr jest uzyskanie przez studenta minimalnej liczby punktów ECTS. Bieżące efekty uczenia się osiągane przez studentów są weryfikowane przez nauczyciela odpowiedzialnego za realizację zajęć i przechowywane w jednostkach Wydziału Ekonomicznego zgodnie procedurą uczelnianą i wydziałową.

Efekty uczenia się uzyskane w trakcie praktyk weryfikowane są przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich na podstawie sprawozdania z praktyk i oceny opiekuna praktyk.

Osobą zobowiązaną do gromadzenia sylabusów, list obecności studentów na ćwiczeniach i seminariach, prac cząstkowych jest koordynator danego przedmiotu. Z kolei karty egzaminacyjne i zaliczeniowe są rejestrowane w systemie e-dziekanat.

Dokumentacja potwierdzająca osiągnięcie założonych efektów uczenia się przechowywana jest przez osoby odpowiedzialne za tę weryfikację przez cały okres kształcenia na danym poziomie studiów wydłużony o jeden rok akademicki.

Uzyskanie efektów uczenia się związanych z procesem dyplomowania potwierdzone jest w trakcie realizacji pracy, na etapie sporządzania recenzji oraz na egzaminie dyplomowym. Dokumentacja procesu dyplomowania w formie prac dyplomowych, raportów z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, kart oceny pracy, protokołu z egzaminu dyplomowego przechowywana jest w teczce absolwenta w archiwum jednostki.

Osiągnięcie efektów uczenia się odnoszących się do poszczególnych modułów dokumentowane jest w formie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, projektów, prezentacji przygotowanych przez studentów. Analiza wybranych prac wskazała na zgodność ich form z określoną w sylabusach. Zakres weryfikacji efektów uczenia się umożliwiał sprawdzenie wiedzy i dla większości modułów także umiejętności nabytych przez studentów. Rekomenduje się jednak poszerzenie zakresu weryfikacji umiejętności, gdyż dla niektórych modułów weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywała się w oparciu tylko o testy sprawdzające jedynie wiedzę. Oceny prac etapowych były z reguły zróżnicowane i nie stwierdzono występowania zjawiska zawyżania ocen.

Analiza tematów wszystkich prac licencjackich obronionych na kierunku wskazała, że były one zgodne z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek i dotyczyły różnych problemów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.

Przeprowadzona szczegółowa analiza losowo wybranych prac dyplomowych wskazała, że obejmują one zagadnienia teoretyczne i praktyczne odpowiadające poziomowi studiów, na których są wykonywane. W niektórych pracach części teoretyczne prac oparte na przeglądzie literatury były bardzo szerokie, a struktura rozdziałów nierównomierna w aspekcie ich objętości. Wystąpiły także przypadki wykorzystania w dość wąskim zakresie literatury podstawowej dotyczącej podjętej w pracy tematyki. Rekomenduje się wskazanie promotorom na konieczność kształtowania zrównoważonej struktury wewnętrznej prac, a w szczególności zamieszczania w nich odpowiednio rozwiniętego krytycznego przeglądu aktualnej literatury z zakresu tematyki prac. Incydentalnie stwierdzono niepełną zgodność celów i zawartości pracy z jej tematem. Rekomenduje się zwrócenie uwagi promotorom prac na niezbędność zapewnienia pełnej zgodności w tym zakresie. Metodyka prac dyplomowych była w większości z nich dostosowana do poziomu kształcenia i profilu studiów. W dość wąskim zakresie wykorzystywane były jednak metody ilościowe i najczęściej ograniczały się do prostych statystyk opisowych opartych na wskaźnikach struktury bądź zmiany zjawiska w czasie. Zwraca także uwagę dość powszechny brak pogłębionej interpretacji prezentowanych wyników badań empirycznych. Ogranicza się ona z reguły do opisu danych i wskaźników zawartych w zestawieniach tabelarycznych. Rekomenduje się także stosowanie w pracach dyplomowych szerszego zakresu metod ilościowych oraz obszerniejszej interpretacji uzyskanych wyników, szczególnie w zakresie modelowania i prognozowania, jak i przeprowadzanie szerszego wnioskowania, w szczególności w prowadzonych badaniach ankietowych.

Analiza recenzji prac dyplomowych wskazała, że w części formularza przeznaczonego na ocenę merytoryczną przeważa opis zawartości pracy, a formułowane oceny są dość szczegółowe i zawierają uzasadnienia opinii promotora bądź recenzenta. W recenzjach odnoszono się do błędów formalnych, jak styl językowy, sporządzanie przypisów, formatowanie tekstu oraz uwzględniano je w ocenie końcowej pracy. Oceny prac dyplomowych były adekwatne do poziomu prezentowanych treści.

Uczelnia analizuje pozycję absolwentów kierunku studiów na rynku pracy i ich dalszą ścieżkę edukacyjną, bowiem prowadzony jest cykliczny proces monitorowania losów absolwentów w postaci ankiet monitorowania kariery zawodowej absolwenta oraz ankiet pracodawcy. Celem tych ankiet jest uzyskanie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat jakości kształcenia oraz przygotowania absolwentów do wykonywania pracy zawodowej, a na tej podstawie doskonalenie treści, metod, środków oraz sposobu kształcenia.

Badanie opinii absolwentów odbywa się po roku od dnia ukończenia studiów za pomocą ankiety elektronicznej. Absolwent ZUT otrzymuje drogą mailową link do strony z kwestionariuszem ankiety, z prośbą o jego wypełnienie w trybie on-line. Badania ankietowe pracodawców (ankieta elektroniczna) prowadzone są nie częściej, niż co dwa lata u jednego pracodawcy. Badaniem objęte są podmioty gospodarcze współpracujące z uczelnią oraz przyjmujące studentów na praktyki, staże bądź zatrudniające absolwentów ZUT.

Za opracowanie wyników ankiet monitorowania kariery zawodowej absolwenta studiów wyższych ZUT odpowiedzialny jest dział kształcenia, a za opracowanie ankiet pracodawcy odpowiedzialne jest Biuro Karier. Wyniki tych ankiet są dostępne publicznie na stronie internetowej. Interesariusze zewnętrzni są członkami rady programowej kierunku zarządzanie. Umożliwia to bieżącą weryfikację aktualności

oferty proponowanej studentom oraz uzyskiwanie informacji o przydatności efektów uczenia się osiągniętych przez absolwentów kierunku.

Zgodnie z dokumentami, przekazanymi przez Uczelnię, studenci mogą prowadzić działalność naukową, co zostało udokumentowane udziałem w konferencjach z referatami, np.. podczas Ogólnopolskiej Sesji Kół Naukowych Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie w 2017r., XXIII Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w 2018r.. Studenci mają też możliwość brania udziału w projektach naukowych i dydaktycznych, np.. w projekcie Szkoła orłów ZUT w roku akademickim 2021/2022.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia przyjęte w odniesieniu do kierunku spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Zapewniają one równe traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Przy kwalifikacji kandydatów przyjmowanych na studia I stopnia uwzględnia się posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia odbywają się na podstawie list rankingowych do wysokości ustalonego przez Uczelnię limitu. W zakresie określenia przedmiotów dodatkowych dla kandydatów na studia I. stopnia sformułowano rekomendacje. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są wprowadzone w Uczelni zgodne z przepisami prawa.

Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Procedura dyplomowania uwzględnia wszystkie niezbędne elementy i zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte w Regulaminie studiów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach. Przyjęte dla poszczególnych zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia prawie wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności związanych z przygotowaniem do zawodowego rynku pracy. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni na czas zawieszenia bezpośrednich form zajęć w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej pozwalają na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i skuteczne dokonywanie oceny pracy studentów. Zapewnione jest równe traktowanie wszystkich przystępujących do zaliczeń i egzaminów studentów i jednocześnie minimalizowane są zagrożenia niesamodzielnosci ich pracy. Uczelnia zapewnia właściwe dokumentowanie osiągnięć studentów w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą tych prac jest zgodny z efektami uczenia się, za wyjątkiem wspomnianych efektów językowych na przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych. Forma

weryfikacji jest dostosowana do charakteru modułu. Należy jednak w większym zakresie dokonywać weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Tematyka prac licencjackich jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscypliną, do której został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac jest z reguły dobrze dostosowana do poziomu studiów i profilu kształcenia. Stwierdzone w tym zakresie uchybienia mają charakter jednostkowy i mogą być usunięte w drodze wdrożenia sformułowanych rekomendacji.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnionego częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. Podczas obrony pracy dyplomowej studentowi zadawane są 3 pytania, jednak tylko lista pytań kierunkowych jest udostępniona publicznie. Brakuje listy pytań specjalnościowych, czego nie określi regulamin studiów ani procedura dyplomowania.
2. W przypadku umiejętności związanych ze znajomością języka obcego na przedmiotach kierunkowych i specjalnościowych, do których przypisano efekty językowe, metody weryfikacji są nieprawidłowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się zamieszczenie listy pytań specjalnościowych dla każdej specjalności w dostępie publicznym.
2. Zaleca się właściwy dobór metod weryfikacji językowych efektów uczenia się w przypadku przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych, do których takie efekty zostały przypisane.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Struktura nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale wskazuje na dominujący udział adiunktów (75%), profesorów (23%) oraz minimalną liczbę asystentów (2%). W sumie liczba nauczycieli akademickich badawczo dydaktycznych zatrudnionych na kierunku zarządzania wynosi 43 osoby, dodatkowo 5 adiunktów zatrudnionych jest na stanowisku dydaktycznym. Liczba studentów ocenianego kierunku według stanu na 1 października 2021 r. wyniosła 138 osób na studiach stacjonarnych oraz 67 na studiach niestacjonarnych dla obu poziomów studiów. Kadra akademicka posiada przygotowanie pedagogiczne uzyskane zarówno na zajęciach z zakresu psychologii oraz pedagogiki dla szkół wyższych, jak również w trakcie innych szkoleń. Ponadto nauczyciele akademicy posiadają kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy Wydziału są autorami lub współautorami skryptów i materiałów dydaktycznych zalecanych jako literatura wykorzystywana w ramach prowadzonych zajęć. Te materiały w znacznym stopniu udostępniane są formie elektronicznej np. poprzez umieszczenie ich w panelu e-dziekanat. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale latach 2017-2021 uzyskiwali kolejne stopnie naukowe: stopień doktora – 2 pracowników, a stopień doktora habilitowanego - 4. Pracownicy, którzy uzyskali stopień doktora habilitowanego otrzymali również awans na stanowisko profesora uczelni. Spośród załączonych sylwetek pracowników naukowych 43 formalnie legitymuje się stopniem

naukowym bądź tytułem zawodowym uplasowanym w dziedzinie nauki społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse, zaś 1 osoba w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Analizując formalne przyporządkowanie do dyscyplin, posiadany dorobek naukowy w postaci publikacji naukowych oraz prac badawczych generalnie (za kilkoma wyjątkami) można stwierdzić, że nie posiadają oni aktualnego i udokumentowanego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego w zakresie tej dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat), umożliwiającego prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Zatem z punktu widzenia reprezentowanych dyscyplin naukowych oraz dorobku naukowego struktura kadry jest niewłaściwa.

Rekomenduje się zwiększenie uwagi w zakresie prawidłowego doboru nauczycieli akademickich do zajęć dydaktycznych zgodnie z dorobkiem naukowym pracowników, wyrażonym przy pomocy publikowanych artykułów naukowych, uczestnictwa w pracach projektach badawczych oraz ich doświadczenia praktycznego.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, są dokonywane w zakresach przypisanych pracownikom pensów godzinowych z uwzględnieniem możliwego obciążenia ponadwymiarowego zgodnie z art. 127 ust. 6 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dla pracownika badawczo-dydaktycznego 1/4 rocznego wymiaru zajęć, dla pracownika dydaktycznego 1/2 wymiaru zajęć). Dla części nauczycieli akademickich przewidziano obniżki w kwocie 15 – 200 godzin w skali rocznej. Taki stan umożliwia prawidłową realizację zajęć, zaś obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami.

Obsada zajęć dydaktycznych jest regulowana na poziomie Uczelni, zatwierdzana przez dziekana oraz prorektora ds. kształcenia dla każdego nauczyciela w jednostce. W przydzielaniu nauczycielom akademickim przedmiotów, kierownik jednostki uwzględnia ich kwalifikacje potwierdzone publikacjami, doświadczenie dydaktyczne, kompetencje, jak również konieczność równomiernego obciążenia pracowników obowiązkami w zakresie działalności dydaktycznej w jednostkach. Wykłady, konwersatoria, seminaria oraz prowadzenie prac dyplomowych są powierzane nauczycielom z najwyższymi kwalifikacjami (z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego), natomiast pozostałe formy zajęć (ćwiczenia audytoryjne, projektowe lub laboratoryjne) – nauczycielom ze stopniem naukowym doktora lub z tytułem zawodowym magistra. Takie zasady powodują, że poza wymiarem merytorycznym (adekwatność wykształcenia formalnego i dorobku naukowo-badawczego do powierzanych modułów) obsada zajęć na kierunku jest stabilna i sprzyja doskonaleniu programów nauczania w praktyce, natomiast skomplikowana procedura dokonywania zmian w kartach przedmiotów (ograniczone możliwości dokonywania zmian które nie wymagają wszczynania procedur wykraczających poza Uczelnię) jest powodem częściowego nieuwzględniania takich zmian doskonalących program nauczania w tych kartach. W zakresie polityki kadrowej, rozwoju i doskonalenia kadry można konstatować, że dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, niestety nie jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz nie uwzględnia w szczególności ich dorobku naukowego i doświadczenia oraz osiągnięć dydaktycznych.

Zaprezentowane w tabeli 4 przypadki nieprawidłowej obsady zajęć dotyczą 12 nauczycieli akademickich i 14 przedmiotów (modułów). We wszystkich przypadkach poza formalnym wykształceniem, nie mieszczącym się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, wskazano na brak tematycznego dorobku naukowego (publikacyjnego) w okresie sześciu lat poprzedzających ocenę. Tymczasem dbałość o wysoką jakość kształcenia, zgodną z dorobkiem naukowym wykładowców nakazuje taką obsadę zajęć, która pozwoli na przekazywanie studentom wiedzy uwzględniającej również nowe trendy i zjawiska, jakie w obszarze uczonego modułu są współcześnie realizowane lub wyłaniają się.

Prowadzenie zajęć dydaktycznych związane jest z koniecznością wspierania pracowników w zakresie doskonalenia ich warsztatu dydaktycznego. Od września 2019 roku ZUT w Szczecinie realizuje projekt pn. ZUT 4.0 – Kierunek: Przyszłość, którego celem jest poprawa jakości i efektywności procesów dydaktycznych i zarządczych na Uczelni (do XII 2023 r.) poprzez wsparcie zmian organizacyjnych i cyfrową integrację działań modernizacyjnych wszystkich aktywności Uczelni, w tym m.in. badań naukowych, dydaktyki, zarządzania zasobami i administracji, a także poprzez podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej, kierowniczej i zarządzającej oraz studentów Uczelni. Ponadto, uwzględniając wzrost znaczenia kompetencji cyfrowych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących kształcenie tym nauczycielom stworzono możliwość dołączenia do platformy do samodzielnej nauki Excela oraz do platformy e-learningowej j. angielskiego. Pozyskanie kompetencji w związku z uczestnictwem we wskazanych szkoleniach jest certyfikowane. W latach 2017-2021 w Uczelni zorganizowano 10 szkoleń w ramach projektu „ZUT 2.0 Nowoczesny Zintegrowany Uniwersytet” oraz „ZUT 4.0- Kierunek Przyszłość” – zawierających zarówno kwestie doskonalenia umiejętności dydaktycznych, jak i podnoszenie kompetencji warsztatowych pracowników. Zatem można stwierdzić, że zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zapewnione jest właściwe wsparcie techniczne, jak również monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Kontrola zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest realizowana, przy czym nie ma charakteru ciągłego. Kontrola odbywania się zajęć polega na uprawnieniach kierowników katedr do sprawdzania czy zajęcia się odbywają – kierownicy katedry sporządzają stosowne sprawozdania na koniec semestru. Kontrola na bieżąco w tym kontekście jest możliwością tej kontroli a nie obiektywnie istniejącym zjawiskiem. Taką przesłanką do sformalizowania ciągłej kontroli odbywania się zajęć w systemie nauczania na odległość mogą być wydruki z logowania do systemu które może otrzymywać przełożony jeśli zostanie „dodany” do grupy studenckiej.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli, np. w formie hospitacji zajęć. Ocena taka jest dokonywana po zakończeniu każdego semestru w odniesieniu do wszystkich zajęć. Aktywność studentów w tym zakresie waha się w granicach 15-21%. Studenci oceniają pracowników w trzech kategoriach – sposób przekazywania wiedzy, sposób prowadzenia zajęć oraz sposób oceniania studentów. Każda kategoria oceniana jest w zakresie od 2 do 5 co 0,5 stopnia. Z taką oceną zapoznaje się nauczyciel akademicki, kierownik jednostki organizacyjnej nauczyciela, dziekan oraz prorektor ds. kształcenia. Zaprezentowane przez Uczelnię zestawienie zbiorcze ocen 68 pracowników naukowych i innych prowadzących nauczanie wykazało zróżnicowanie ocen, przy czym

zdecydowana większość przekraczała ocenę dobrą (4,0). Procedury Uczelni przewidują działania wyjaśniające w stosunku do pracowników, którzy otrzymali ocenę niskie, natomiast wysokie oceny nie są powodem do wyróżniania czy nagradzania przez Uczelnię. Spośród 68 osób ocenionych przez studentów jedynie 3 osoby otrzymały ocenę poniżej dobrej, ocen niedostatecznych nie stwierdzono, 5 osób otrzymało oceny bardzo dobre.

W Uczelni prowadzone są również (poza oceną dokonywaną przez studentów) okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, wyniki ocen dokonywanych przez studentów (oraz hospitacji). Ocena okresowa nauczyciela akademickiego prowadzona jest za okres trzyletni i obejmuje działalność dydaktyczną, wychowawczą, naukową, organizacyjną oraz podnoszenie kwalifikacji. W skład wydziałowej komisji oceniającej wchodzi osiem osób. Ocena jest stosunkowo szczegółowa, wyceniana punktowo, zaś końcowa ocena może być pozytywna bądź negatywna.

W Uczelni istnieją dwa rodzaje hospitacji – indywidualnie, dokonywane przez przełożonego oraz hospitacje dokonywane przez trzysobową komisję. W ramach tego drugiego sposobu hospitowania oceniane są kwestie formalne (punktualność, dyscyplina, kultura osobista i kontakt z grupą), merytoryczne (zgodność treści z sylabusem, przygotowanie do zajęć i dobór materiałów), metodyczne (kompetencje i predyspozycje do nauczania, stosowane metody oraz sposób prowadzenia zajęć), techniczne (wykorzystanie pomocy dydaktycznych i sprzętu laboratoryjnego) oraz kategoria inne (na przykład sposób przekazu). Po przeprowadzeniu hospitacji osoba hospitowana proszona jest o opuszczenie sali, a komisja przeprowadza jeszcze krótką rozmowę ze studentami, prosząc o dodatkowe informacje dotyczące współpracy między nimi a prowadzącym zajęcia. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry.

Prowadzone oceny pracownicze nie mają charakteru kompleksowego tzn. przy ocenie nie dokonywany jest proces sięgania do wszechstronnych źródeł odnoszących się do jakości pracy pracownika oraz mogących wyjaśnić zasadność oceny pracownika np. przez studentów, poprzez porównanie oceny dokonanej przez studentów z ich wynikami zaliczeń oraz egzaminów, nie stosowany jest system gromadzenie opinii prowadzącego zajęcia o grupie studenckiej, nie dokonuje się porównania konkretnej oceny z wcześniej uzyskanymi ocenami przez danego pracownika.

Ponadto nie stwierdzono funkcji motywowania pozytywnego pracowników, którzy uzyskują wysokie oceny, natomiast ocena niska powoduje konsekwencje negatywne w stosunku do pracownika. Możliwość wyróżnienia dobrych pracowników przez instytucje zewnętrzne nie zastępuje funkcji motywacyjnej Uczelni.

Nie stwierdzono przypadków planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych pracowników. Nie sprzyja to trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oraz nie kreuje warunków pracy stymulujących i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Nadto utrudnia kształtowanie kompetencji kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację.

Rekomenduje się rozważenie możliwości motywowania pozytywnego pracowników oraz wprowadzenia systemu planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych pracowników. Nadto rekomenduje się wdrożenie planowania ścieżek rozwoju pracowników.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. W Uczelni funkcjonuje procedura antymobbingowa, powołany został pełnomocnik ds. równego traktowania oraz do dyspozycji pracowników jest również uczelniany psycholog.

Pracownicy nie znają strategii kierunków, na których pracują. Mimo to, jak to wynika z rozmów z pracownikami naukowymi, polityka Uczelni stwarza poczucie stabilizacji zatrudnienia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada procedury związane z doбором nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Te procedury są transparentne i znane nauczycielom akademickim, zapewniają obsadę zajęć w sposób zrównoważony i wyznaczają zasady prawidłowej obsady zajęć, w tym również w zakresie wymogów warsztatowych (prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Struktura kadry w kontekście formalnego wykształcenia jak i dorobku naukowego nie jest właściwa (istotna część modułów nie jest wskutek tego właściwie obsadzona).

Potrzeby kadry dydaktycznej w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych są zaspokajane, również w kontekście związanym z kształceniem z wykorzystaniem metod i środków kształcenia na odległość (przygotowanie do prowadzenia zajęć, monitorowanie problemów w użytkowaniu i zbieranie opinii w zakresie możliwości doskonalenia użyteczności). Praca nauczycieli akademickich jest na bieżąco oceniana zarówno przez studentów, jak i Uczelnię – zarówno w formie hospitacji (ocena punktowa) jak i w ocenie okresowej podlega aktywność w zakresie działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, a także wyniki ocen dokonywanych przez studentów. Ten sposób oceny można by udoskonalić poprzez zwiększenie kompleksowości źródeł, pozwalających na pogłębioną refleksję w tej ocenie. Nie stwierdzono też motywacyjnej funkcji takiej oceny. Ocena pracowników służy doskonaleniu ich kompetencji, niemniej nie stwierdzono przypadków planowania indywidualnych ścieżek rozwoju pracowników. W tych zakresach sporządzono rekomendacje. W Uczelni realizowana jest polityka kadrowa częścią, której są zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Podstawą do wystawienia oceny kryterium spełnione częściowo są następujące nieprawidłowości:

1. Struktura kwalifikacji kadry dydaktycznej (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć, a w szczególności nabywania przez studentów kompetencji badawczych z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. Spośród pracowników naukowych prowadzących zajęcia na kierunku Zarządzanie 43 formalnie legitymuje się stopniem naukowym bądź tytułem zawodowym uplasowanym w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse, zaś 1 osoba w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.
2. Stwierdzono nieprawidłową obsadę zajęć dotyczą 12 nauczycieli akademickich i 14 przedmiotów (modułów). We wszystkich przypadkach poza formalnym wykształceniem, nie mieszczącym się

w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, wskazano na brak tematycznego dorobku naukowego (publikacyjnego) w okresie sześciu lat poprzedzających ocenę.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się odpowiedni dobór kadry ze względu na posiadany dorobek naukowy (publikacyjny, badawczy), wsparcie rozwoju naukowego kadry w odpowiednich dyscyplinach - w tym w szczególności w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, co pozwoli na dostosowanie struktury kwalifikacji pracowników badawczo-dydaktycznych do potrzeb związanych z kierunkiem. W szczególności zaleca się intensyfikację badań naukowych w dyscyplinie wiodącej (nauki o zarządzaniu i jakości).
2. Zaleca się usunięcie nieprawidłowości w obsadzie zajęć (wykazanych w załączniku 4).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Bazę dydaktyczną Wydziału stanowią sale: seminaryjne, ćwiczeniowe, wykładowe i laboratoryjne (komputerowe), zlokalizowane w dwóch budynkach, przy ul. Żołnierskiej 47 oraz przy ul. Janickiego 31. W tych salach prowadzone są zajęcia dydaktyczne oraz obrony prac dyplomowych, konferencje naukowe, olimpiady czy konkursy organizowane przez Wydział. Ponadto część zajęć jest realizowana w obiektach jednostek międzywydziałowych. W trakcie wizytacji odbyto podróż wirtualną do obu budynków, w których obejrzano trakty komunikacyjne, biura obsługujące studentów, wyposażenie toalet, szatni, przestrzeni publicznych wewnątrz budynków, oraz na zewnątrz, wybrane przez wizytujących sale dydaktyczne, sale komputerowe (wraz ze sprawdzeniem oprogramowania komputerowego i sprzętu dydaktycznego), sale dla nauczycieli akademickich, pokoje nauczycieli akademickich. Zwrócono uwagę na: czytelność opisów pomieszczeń, tablice informacyjne, sprawdzono dostępność tych elementów infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami. W tym ostatnim zakresie sprawdzono obecność, usytuowanie i oznakowanie miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami, możliwość dotarcia bez pomocy innych osób do odwiedzanych miejsc, w tym również możliwość porozumienia się z pracownikiem administracji (wysokość lady, możliwość skorzystania z pętli indukcyjnej), jak również elementy bezpieczeństwa: apteczka, defibrylator.

Na terenie obiektów Uczelni istnieje dostęp do sieci internetu bezprzewodowego uczelnianego oraz Eduroam.

Dostęp do zasobów Uczelni dla pracowników i studentów jest możliwy dzięki wirtualnej sieci VPN. Pracownicy Uczelnianego Centrum Informatyki opracowali aplikację mobilną mZUT, która pozwala m. in. na bieżący wgląd w plan zajęć, aktualności czy ogłoszenia. Uczelniane Centrum Informatyki udostępnia wszystkim użytkownikom uczelnianej sieci komputerowej bezpłatny dostęp do wielu programów i narzędzi m. in. pakietu Office 365, oprogramowania AutoCad, Corel, Matlab, Statistica, Origin czy programu antywirusowego. Zarówno studenci, jak i pracownicy Uczelni mają możliwość korzystania z wielu serwisów internetowych uczelni, wydziałów, jednostek i organizacji uczelnianych

(np. kół naukowych). Ponadto korzystają z rozbudowanego systemu informatycznego E-usługi: e- pracownik, e-dziekanat, e-edukacja oraz e-dysk (w wersji dla pracownika i dla studenta) oraz plan zajęć. Na platformie e-edukacja znajduje się ponad tysiąc kursów dostępnych dla studentów ZUT, z czego 35 to kursy ogólnouczelniane, a 65 to kursy opracowane przez pracowników Wydziału. Stworzone na uczelni możliwości korzystania z systemu E-usługi oraz innych systemów i narzędzi (np. MS Teams, Moodle) umożliwiają prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną (mimo, że ten sposób pracy ze studentami nie jest przewidziany) interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, jest połączona z innymi systemami uczelnianymi.

Konkludując: infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Nadto zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

W budynku przy ul. Żołnierskiej 47 mieszczą się m.in. gabinety nauczycieli akademickich, dziekanat, sala posiedzeń kolegium wydziałowego ds. kształcenia, sala posiedzeń rady dyscypliny naukowej ekonomia i finanse, aula, biblioteka. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w rzutniki z ekranem oraz tradycyjne tablice kredowe. Cztery sale (12-13, 14, 214, 215-217) posiadają pętle indukcyjne z nagłośnieniem. W salach znajduje się łącznie 671 miejsc, w tym 59 w salach komputerowych. Powierzchnia użytkowa sal wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych wynosi 908,5 m², w tym sal laboratoryjnych 103,41 m².

W budynku przy ul. Janickiego 31 mieszczą się sale wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne oraz gabinety nauczycieli akademickich. Trzy sale (4-5, 7-8, 303) posiadają nagłośnienie, natomiast dwie (7-8, 303) tablice interaktywne. Łącznie we wszystkich salach obiektu jest 528 miejsc, w tym 178 w salach laboratoryjnych. Powierzchnia użytkowa sal wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych wynosi 719,80 m², w tym sal laboratoryjnych 303,50 m².

Wyposażenie sal w obu budynkach dostosowane jest do potrzeb procesu dydaktycznego, umożliwia realizowanie zadań studenckich w trakcie zajęć lub poza zajęciami. Studenci otrzymują możliwość bezpłatnego korzystania z zestawu oprogramowania komputerowego (Office, Statistica, Symfonia) z dostępem wielostanowiskowym (na 5 komputerów).

Konkludując: sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Ponadto liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych,

komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp.

Sale dydaktyczne nie są specjalnie dostosowywane do potrzeb osób z niepełnosprawnością narządów ruchu – w tym zakresie niekiedy trzeba dokonać niewielkiego przeorganizowania przestrzeni sali (np. przesunąć ławki). W przypadku osób z niedosłuchem można również skorzystać z przenośnych pętli indukcyjnych.

Biblioteka Wydziałowa zapewnia studentom kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych przygotowanych pod potrzeby procesu dydaktycznego, godziny otwarcia są stosunkowo krótkie (dziewiąta do piętnastej oraz jedna sobota od dziesiątej do czternastej). W przypadku zgłoszenia przez studenta chęci wypożyczenia książki po zamknięciu biblioteki pracownik biblioteki może taką prośbę zrealizować i pozostawić książkę studentowi do odbioru. Czytelnia wyposażona jest w stanowiska dla pracy własnej, z dostępem do zasilania elektrycznego. Ta biblioteka mieści się na poddaszu budynku przy ul. Żołnierskiej 47. W tym zakresie należy stwierdzić, że Biblioteka Wydziałowa nie zapewnia warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej dla studentów studiów niestacjonarnych oraz dla studentów stacjonarnych, którzy chcieliby skorzystać z usług wypożyczenia lub czytelnia po godzinie 15.

Biblioteka Główna mieści się przy ul. Ku Słońcu 140 i zapewnia kompleksową obsługę studentów w zakresie dostępu do zasobów bibliotecznych. Biblioteka jest umiejscowiona w nowoczesnych przestrzeniach i spełnia szereg funkcji instytucji informacyjnej – zajmuje się nie tylko kwestiami wypożyczeń i udostępniania na miejscu księgozbioru, lecz również cyfryzowaniem księgozbioru, opracowywaniem dorobku pracowników naukowych, organizowaniem zajęć dla studentów, czy prowadzeniem rozmaitych przedsięwzięć naukowych i popularyzatorskich. W tej bibliotece warunki dla pracy intelektualnej są zdecydowanie lepsze niż w Bibliotece Wydziałowej, czytelnia wyposażona jest w stanowiska komputerowe, w tym dostosowane do pracy dla osób z niepełnosprawnościami. Księgozbiór jest znacznie szerszy niż w Bibliotece Wydziałowej, pozwala na pełniejsze zaspokojenie potrzeb Czytelników.

Biblioteka Główna Uczelni korzysta z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz zawiera umowy indywidualne z dostawcami baz, co w 2021r. umożliwiło licencjonowany dostęp do następujących pełnotekstowych bazy danych (15): ACS (American Chemical Society), ProQuest Ebook Central, Ebsco, Emerald Engineering, Ibuk Libra, IEEE Xplore, Knovel Library, Nature, Proquest, Science, ScienceDirect, Sigma, Springer, Wiley Online Library oraz bibliograficzno-abstraktowych (4): Chemical Abstracts, Reaxys, Scopus, Web of Science Core Collection, a także baz patentowych (5) – Deparom ACT; Deparom U; Espace Access EP; Espace Legal; Espace EP.

Reasumując: lokalizacja Biblioteki Głównej, jej wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

W zakresie dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością infrastruktury należy podkreślić, że generalnie Uczelnia dostosowuje swoją infrastrukturę do zwiększenia dostępności dla studentów z niepełnosprawnościami, w zakresie szlaków komunikacyjnych. W zakresie umożliwienia kontaktu z pracownikami administracji Uczelni występują problemy związane ze zbyt wysokim poziomem ludy oddzielającej studenta od pracownika. Pełne uczestnictwo osoby z niepełnosprawnością w obszarze ruchowym zazwyczaj wymaga dokonania pewnego przemeblowania w salach dydaktycznych. Zaplecze sanitarne jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W szeregu funkcji związanych

z procesem dydaktycznym studenci z niepełnosprawnościami wymagają asysty innych osób. Istnieją pewne braki w opisie poszczególnych lokalizacji infrastrukturalnych - zarówno w języku Braille'a, jak też w językach obcych - obecnie Uczelnia takie opisy przygotowuje.

W dostępie do obu bibliotek – niezbędna jest asysta osób trzecich w przypadku osób z problemami mobilnościowym – pracownicy do tych zadań są przygotowani. Funkcjonują w pobliżu jednostek wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, windy, zakupione zostały mobilne pętle indukcyjne. Funkcjonowanie bibliotek jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów, chociaż z tym ograniczeniem, jakim jest konieczność korzystania z asysty pracowników.

Biblioteka Główna Uczelni dysponuje szeregiem udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami: 2 dostosowanymi stanowiskami komputerowymi, oprogramowaniem Dolphin SuperNova (powiększającym), 3 kabinami do odsłuchu, możliwością wstępu z psem asystującym, 3 pętlami indukcyjnymi dla osób niedosłyszących (w Wypożyczalni, Czytelni, Informatorium), windą wyposażoną w sygnalizację świetlną przyjazdu i dźwiękową otwierania się drzwi oraz przyciski posiadające oznaczenia w alfabecie Braille'a, 2 toaletami dostosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zasoby cyfrowe i komputery są dostępne dla studentów, w tym – w Bibliotece Głównej dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

W budynku Regionalnego Centrum Innowacji i Transferu Technologii funkcjonuje pracownia Biura Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością, profesjonalnie wyposażone, pozwalające na aktywne włączanie osób z niepełnosprawnościami do pełni życia społecznego, prowadzenia audytów mobilnościowych oraz szerokiego zakresu szkoleń. To inicjatywa, która stwarza szansę na prawdziwą inkluzję osób z niepełnosprawnościami.

Reasumując: zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.

W zakresie zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych należy stwierdzić, że Wydział jest zabezpieczony w swoich potrzebach w tym zakresie. Księgozbiór Biblioteki Wydziałowej dostosowano do potrzeb Wydziału, znajdują się w nim podręczniki, wskazane w kartach przedmiotów, dostępne są czasopisma w zakresie ekonomii, brak natomiast czasopism w zakresie zarządzania. W przypadku braku dostępnej pozycji literatury studenci są przekierowywani do Biblioteki Głównej bądź przygotowywany jest dla nich dostęp do wersji cyfrowej poszukiwanej pozycji. Pozycje biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Nadto w ramach współpracy z Biurem Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością ZUT możliwe jest wsparcie asystenta w korzystaniu z zasobów czytelni.

Biblioteka Główna Uczelni funkcjonuje w oparciu o zintegrowany system biblioteczny ALEPH. Umożliwia on zdalne zamawianie i przedłużanie terminów wypożyczeń książek, powiadamianie o terminach zwrotu, elektroniczną obsługę wypożyczeń międzybibliotecznych, itp. Dzięki udziałowi w konsorcjach oraz umowom z dystrybutorami naukowych baz danych Biblioteka Główna zapewniła w 2020 r. zdalny dostęp do pełnych tekstów 31 522 tytułów czasopism zagranicznych oraz 276 475 tytułów książek elektronicznych.

Zasoby Biblioteki Głównej oraz, uwzględniając opisane powyżej uwarunkowania – również Biblioteki Wydziałowej są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Księgozbiory są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej

W Uczelni prowadzone są przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Niestety nie mają one charakteru okresowego i nie biorą w nich udziału nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów.

Rekomenduje się stworzenie procedury okresowego przeglądu infrastruktury i wyposażenia oraz zapewnienie w nich uczestnictwa nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, by w pełni otrzymać obraz faktycznych potrzeb. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, powinny być wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, informatyczna i (pośrednio – naukowa, gdyż w obszarze ekonomii i finansów można współdzielić posiadane oprogramowanie specjalistyczne, jak również sprzęt komputerowy) jest dostosowana do potrzeb realizowanego zakresu procesu nauczania i uczenia się. Sale komputerowe są dostosowane do pracy indywidualnej studentów, zapewniony jest dostęp do specjalistycznego oprogramowania oraz do zasobów bibliotecznych. Stworzone warunki zapewniają równość różnych grup studentów w dostępie do elementów infrastruktury. Ponadto, uwzględniając charakter infrastruktury (jakość sprzętu i oprogramowania) umożliwiona zostaje praca naukowa studentów. Szczegółowe kryteria jakości standardów kształcenia w zakresie infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenia są spełnione, zaś uchybienie w zakresie dokonywania okresowych przeglądów stanu infrastruktury, wyposażenia oraz oprogramowania spowodowało sformułowanie rekomendacji doskonalącej w tym zakresie. Nieznaczne niedoskonałości w kontekście warunków pełnej inkluzyjności osób z niepełnosprawnościami dotyczą działań, które obecnie są realizowane (napisy w języku Braille’a, w języku angielskim), zaś funkcjonujące Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnością zidentyfikowało wszystkie niedoskonałości i realizuje obecnie programy poprawy – stąd w zakresie dostosowania wysokości ład, dzielących osobę z niepełnosprawnością na wózek do komfortu rozmowy z pracownikiem, wymagają czasu. Uwzględniając to, że prace nad poprawą sytuacji osób

z niepełnosprawnościami trwają, zaś stwierdzone niedociągnięcia nie mają charakteru zdecydowanie utrudniającego pełne korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością z usług edukacyjnych Uczelni, zdecydowano na uznanie kryterium 5 za spełnione z jednoczesnym sformułowaniem jednej rekomendacji o charakterze organizacyjnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W ramach kierunku zarządzanie Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poszczególnych etapach poczynawszy od konstruowania, poprzez realizację aż po doskonalenie programu studiów. Uczelnia aktywnie dostosowuje ofertę dydaktyczną kierunku zarządzanie do zidentyfikowanych potrzeb regionu i kraju. Otoczenie społeczno-gospodarcze ma realny wpływ na wprowadzane zmiany, będące efektem konsultacji i stałych kontaktów z pracodawcami zgodnie z procedurą uczelnianą i wydziałową, przewidującą możliwość zgłaszania uwag do programów przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ich dyskusowania i opiniowania w ramach prac rady programowej i konsultacji z władzami wydziału.

Wpływ na doskonalenie programów studiów mają także absolwenci poprzez wyrażanie swoich opinii w drodze ankiety kierowanej do nich po roku od dnia zakończenia studiów.

Wsparcie w tym zapewnia Kapituła Biznesu, licząca 12 osób, która funkcjonuje przy Wydziale Ekonomicznym. Jej przedstawiciele uczestniczyli w spotkaniu ZO z otoczeniem społeczno-gospodarczym kierunku zarządzanie. Do kompetencji Rady należy opiniowanie oferty kształcenia, rozwijanie współpracy wydziału z regionalnym rynkiem pracy, środowiskiem gospodarczym i otoczeniem społecznym, promowanie zatrudniania absolwentów wydziału, współudział w organizowaniu praktyk i staży dla studentów i pracowników. Na spotkaniu potwierdzono, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje jest zgodny z dyscyplinami, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla tego kierunku.

Współpraca kierunku zarządzanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest systematyczna, ma charakter formalny, ale też kontakty nieformalne, mające miejsce w trakcie wydarzeń typu, targi, konferencje i konkursy, są istotną jej częścią. Podobnie duże znaczenie mają bezpośrednie kontakty pracowników z przedstawicielami biznesu.

Wśród ważnych partnerów kierunku wymienić należy organizacje otoczenia biznesowego wymienione w raporcie samooceny: Północną Izbą Gospodarczą w Szczecinie, Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, czy Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej. Partnerem kierunku pozostaje również

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. Na szczególną uwagę zasługuje też zaangażowanie Uczelni w funkcjonowanie klastrów: Lubuskiego Klastra Metalowego, Transgranicznego Klastra Edukacji Zawodowej Lubuskie - Brandenburgia, Zachodniopomorskiego Klastra Chemicznego „Zielona Chemia”, Klastra Przemysłów Kreatywnych, Klastra HoReCa. Przedstawiciele Uczelni często pełnią ważne funkcje w organach zarządczych tych instytucji i są cenionymi ekspertami, współpracującymi z wieloma ważnymi instytucjami europejskimi i ogólnopolskimi, w tym z Komisją Europejską, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Platformą Przemysłu Przyszłości i innymi.

Powiązania z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwia prowadzenie badań naukowych oraz wspieranie działalności dydaktycznej i naukowej, organizowanie kursów, seminariów i konferencji, popularyzację wiedzy oraz realizację szkoleń doskonalących w ramach specjalistycznych kursów i studiów podyplomowych.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przyjmuje różnorodne formy. Jedną z podstawowych jest organizacja praktyk zawodowych i staży. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczona jest baza miejsc praktyk, w tym również zagranicznych.

Studenci i pracownicy kierunku zarządzanie mają możliwość uczestniczenia w wizytach studyjnych organizowanych w ramach współpracy, o czym wspominali uczestnicy spotkania ZO z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wizyty studyjne i staże pozwalają pracownikom naukowo-dydaktycznym podnosić kompetencje dydaktyczne i ogólne. Zajęcia w formie wizyt studyjnych prowadzone są w takich instytucjach, jak Federacja Rozwoju Demokracji Lokalnej czy Polska Fundacja Przedsiębiorczości i firmach, jak Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście, Infra-Port, sp. z o.o.

Ciekawym przykładem współpracy jest współpraca z Fundacją Santander, dzięki której studenci mogą uczestniczyć w kursach w ramach Stypendiów Santander, a w 2021 roku zostali zaproszeni do udziału w programie Lifelong Learning. Studenci zachęceni są również do aplikowania o stypendia rozwojowe Santander oraz do zdobywania Europejskiego Certyfikatu Bankowca.

Typową formą współpracy jest wykorzystywanie danych udostępnianych przez podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego do pisania prac dyplomowych, przy czym wyniki tych prac są na życzenie tych podmiotów im udostępniane.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje również zapraszanie praktyków gospodarczych do podzielenia się swoimi doświadczeniami ze studentami w trakcie zajęć dydaktycznych w formie zdalnej lub tradycyjnej (np. spotkanie z dyrektorem Federacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w kontekście funkcjonowania Euroregionu Pomerania jako przykładu integracji międzynarodowej). Zajęcia prowadzone przez przedstawicieli pracodawców odbywały się również w ramach projektu realizowanego w latach 2017-2019 (PO WER, Priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym). Celem głównym projektu było uzupełnienie i rozwinięcie kompetencji 149 studentów Wydziału Ekonomicznego, w tym kierunku zarządzanie, poprzez zajęcia warsztatowe w zakresie kompetencji miękkich (np. zarządzanie czasem, komunikacja interpersonalna, negocjacje, asertywność) oraz zajęcia warsztatowe w zakresie kompetencji zawodowych.

Przedstawiciele otoczenia uczestniczą również w weryfikacji efektów uczenia się na zasadach określonych w procedurze WEkon/K-I/1 (Procedura oceny efektów uczenia się przez interesariuszy zewnętrznych), która przewiduje konsultacje w celu gromadzenia informacji służących zapewnieniu

jakości kształcenia, a w szczególności informacji na temat aktualnych potrzeb rynku pracy. Zebrane informacje służą wprowadzaniu zmian do programów studiów. Zbierane są też informacje o sytuacji zawodowej absolwentów i wymaganych kwalifikacji. Inne tematy to kwestia zasad współdziałania przy określaniu tematów prac dyplomowych, analiza możliwości udziału praktyków w kształceniu, zasady współpracy w aspekcie studenckich praktyk zawodowych i inne, mogące mieć znaczenie dla zapewnienia jakości kształcenia na kierunku zarządzanie.

Oprócz konsultacji procedura przewiduje ocenę efektów uczenia się przez interesariuszy zewnętrznych dokonywaną co najmniej raz w roku akademickim (nie później niż do końca lutego), która obejmuje m. in. użyteczność poszczególnych zajęć w realizacji zakładanych celów i efektów uczenia się i weryfikację przyjętych kryteriów oceny efektów. Efektem powyższych działań są sprawozdania z konsultacji, notatki służbowe z odbytych spotkań i rozmów oraz raport o rynku pracy. Raport ten jest dyskutowany na spotkaniach dziekana i pełnomocnika dziekana ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia współpracuje również z Wojewódzką Radą Rynku Pracy oraz Biurem Karier ZUT. Dzięki temu możliwe jest systematyczne dostosowywanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje również działalność popularyzatorską pracowników kierunku zarządzanie, polegającą na dzieleniu się wiedzą ekspercką w Polskim Radiu Szczecin i Radiu Plus, a zwłaszcza w projekcie multimedialnym „ZUT w eterze”, o którym opowiadano również na spotkaniu ZO z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Pracownicy wydziału zasiadają też w jury wielu konkursów organizowanych przez podmioty z otoczenia społeczno-gospodarczego (np. „Wyróżniający się nauczyciel i opiekun młodzieży” – konkurs organizowany przez Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, „Przedsiębiorca Roku” – organizowany przez Północną Izbę Gospodarczą), biorą udział w konferencjach organizowanych przez interesariuszy zewnętrznych (przykłady podano w raporcie samooceny).

Pracownicy kierunku zarządzanie zaangażowani są w realizację wielu projektów, wymienionych w raporcie samooceny (podano 7 przykładów). Doświadczenia i wiedza z badań prowadzonych na styku nauki i praktyki przekazywana jest społeczeństwu w formie publikacji naukowych, wystąpień na konferencjach i seminariach oraz spotkań z mieszkańcami i przedsiębiorcami.

Współpraca z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej pozwoliła na zaangażowanie się w transformację społeczno-gospodarczą Ukrainy, a wcześniej (2017-2021) umożliwiła współpracę z samorządami ukraińskimi. Dzięki współpracy, w oparciu o potencjał kadry badawczo-dydaktycznej kierunku zarządzanie, powstała międzynarodowa platforma wymiany wiedzy wspierającej tworzenie rozwiązań lokalnych i regionalnych problemów społeczno-gospodarczych.

Powyższe przykłady dowodzą, że współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest adekwatna do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się

W ramach kierunku zarządzanie współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest monitorowana, a raz do roku odbywają się jej przeglądy. Dotyczą głównie kwestii włączania kolejnych instytucji do współpracy z wydziałem, czego efektem jest rozszerzanie składu Kapituły Biznesu. Służy temu dyskusja nad zasadami przyjmowania nowych członków do Kapituły i rozwojem współpracy z nowymi instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Określane są też nowe kierunki współpracy pomiędzy wydziałem a interesariuszami zewnętrznymi. Przedmiotem dyskusji jest także

ocena dotychczasowych efektów współpracy, także w kontekście możliwości doskonalenia oferty dydaktycznej wydziału poprzez modyfikacje programów studiów, efektów uczenia się itp., co zostało udokumentowane przedłożonymi notatkami służbowymi.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ramach kierunku zarządzanie Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, przy czym współpraca ta dotyczy projektowania i realizacji programu studiów. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji współpracujących jest zgodny z dyscyplinami nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, a także z koncepcją, celami kształcenia i wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku zarządzanie. Współpraca ta prowadzona jest systematycznie, w oparciu o Kapitułę Biznesu zrzeszającą głównych interesariuszy zewnętrznych, ale też w ramach innych przedsięwzięć, w tym projektów współfinansowanych ze źródeł unijnych, które mają duże znaczenie i dla Uczelni, i dla regionu. Współpraca przybiera zróżnicowane formy, takie jak praktyki zawodowe, staże dla studentów i pracowników kierunku zarządzanie, wizyty studyjne, udostępnianie studentom danych i materiałów do prac dyplomowych, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, dokonywanie analiz potrzeb rynku pracy, udział przedstawicieli otoczenia w konferencjach i seminariach naukowych, popularyzacja wiedzy, zaangażowanie w projekty mające na celu rozwój gospodarczy regionu (klastry). Formy współpracy są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. W razie potrzeby realizowane są również w formach zdalnych. Współpraca podlega okresowym przeglądom, z uwzględnieniem kwestii poprawności doboru instytucji współpracujących i skuteczności form współpracy. Rozważaniom podlega również kwestia osiągania przez studentów pożądaných efektów uczenia się i poszukiwanych przez rynek pracy kompetencji. Wyniki przeglądów służą doskonaleniu form współpracy i programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia zadeklarowała na s. 16 w raporcie samooceny, że „Przyjęta koncepcja uwzględnia także umiędzynarodowienie kształcenia poprzez uwzględnianie wątków międzynarodowych w programach wybranych przedmiotów, nauczanie języka obcego oraz międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich realizowaną w ramach programu Erasmus+.”, Jako cele internacjonalizacji wskazano:

„1) rozwój instytucjonalnej i badawczej współpracy międzynarodowej, 2) wymianę doświadczeń dydaktycznych kadry w zakresie ekonomii i zarządzania, 3) zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez przygotowanie możliwości wyjazdowych na studia i praktyki dla studentów wydziału, 4) umożliwienie studentom kształcenia na wydziale w ramach anglojęzycznej wersji kierunku zarządzanie , 5) wdrażanie dobrych praktyk w zakresie zarządzania wydziałem wypracowanych w uczelniach partnerskich, 6) budowanie wiedzy i kompetencji studentów wydziału, w oparciu o kontakty międzynarodowe z przyjeżdżającymi wykładowcami i studentami, 7) zwiększenie wymiany studentów i wykładowców z uczelni partnerskich Europy Zachodniej, Środkowej i Wschodniej” (s. 58 Raportu Samooceny). Te wytyczne są dla wizytujących wiążące w ocenie Kryterium 7.

Umiędzynarodowienie można postrzegać w kilku perspektywach: pracowników naukowych Uczelni oraz Uczelni partnerskich zagranicznych (współpraca i wymiana zarówno w celach naukowych jak i dydaktycznych, wdrażanie elementów międzynarodowych do programów nauczania, wprowadzanie fachowych tekstów obcojęzycznych w ramach modułów, wykłady w językach obcych w Kraju i poza granicami, uczestniczenie w wymianie wirtualnej itd.) oraz studentów Uczelni (w ramach międzynarodowej wymiany studenckiej – Erasmus, Erasmus + i inne, w tym mobilność wirtualna, uczestnictwo w międzynarodowym ruchu studenckich kół naukowych, doskonalenie języka obcego specjalności, poznawanie aspektów kulturowych innych krajów itd.).

W kontekście zabezpieczenie formalnego umiędzynarodowienia Uczelni, a w tym – oceniany kierunek, ma znaczącą liczbę podpisanych porozumień w ramach Erasmus w roku 2021 wynosiła 64 uczelnie zagraniczne, obejmowała 18 krajów. Tymczasem zestawienie mobilności studentów za lata 2018 – 2022 (4 lata akademickie) wykazuje, że w roku 2018/2019, 2020/2021 i w semestrze zimowym 2021/2022 nikt spośród studentów nie aplikował na praktyki studenckie lub absolwenckie w ramach programu Erasmus+. W roku akademickim 2019/2020 zgodę na praktyki otrzymała 1 osoba, lecz zostały one przerwane z powodu pandemii COVID-19.

W ramach przyjazdów studentów zagranicznych odnotowano 209 osób na studiach i 10 osób na praktykach. Dla tych studentów prowadzone są zajęcia w języku angielskim – oddzielnie od zajęć dla studentów krajowych. Stąd trudno uznać przyjazdy studentów zagranicznych na Uczelnię za szansę na umiędzynarodowienie kształcenia studentów ocenianego kierunku. W tym samym okresie 80 pracowników Wydziału wzięło udział w zagranicznych wyjazdach dydaktycznych oraz 11 osób uczestniczyło w stażach zagranicznych. Do Uczelni z zagranicy przyjechało na wymianę dydaktyczną 14 osób, zaś na wyjazd szkoleniowy 4 osoby. W Raporcie samooceny czytamy (s.78): „Celem internacjonalizacji jest umożliwienie studentom wydziału kontaktów z profesorami wizytującymi oraz studentami przyjeżdżającymi na wydział w ramach wymiany międzynarodowej (tabela 7.4.1). Wydział regularnie organizuje 4-5 wizyt profesorów z uczelni partnerskich, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne w języku angielskim (minimum 60 godzin). Zajęcia są organizowane zarówno dla studentów programu Erasmus+, jak i polskich (zgodnie z kierunkiem studiów)”. Tymczasem, jak to wynika z relacji studentów, nie uczestniczą oni w takich wykładach, gdyż albo nie dociera do nich stosowna informacja, ani też nie są oni skłonni do skorzystania ze względu na ich samoocenę w zakresie znajomości języka obcego. Podobnie ma się sprawa wykorzystywania literatury zagranicznej w pracach dyplomowych. Studenci twierdzą, że mają obawy o to, czy we właściwy sposób są w stanie przetłumaczyć informacje pochodzące z obcojęzycznych źródeł. Niski udział studentów polskich w wymianie zagranicznej tłumaczony jest przez nauczycieli akademickich niskimi kompetencjami językowymi, niskim statusem materialnym, realizowaniem pracy zawodowej, która stoi na

przeszkodzie w korzystaniu z możliwości wyjazdów za granicę oraz niewysokim stypendium, często utrudniającym skorzystanie ze wymiany.

Faktycznie nauczanie języka obcego w ramach studiów na kierunku sprowadza się wyłącznie do grup zajęć z języka obcego, natomiast formalnie w kartach zajęć, w pracach przejściowych czy dyplomowych nie odnajdujemy dowodów na to, by studenci byli zachęcani lub obligowani do sięgania do źródeł obcojęzycznych. Ponadto zastanawiający jest brak chęci (lub świadomości możliwości) korzystania z wirtualnych form mobilności akademickiej, mimo stworzonych warunków dla takiej mobilności. Z informacji, otrzymanych w trakcie wizytacji wynika, że zdecydowana część studentów (obu form studiów) pracuje zawodowo i wyjazd za granicę, lub zmniejszenie elastyczności w zakresie czasu przeznaczonego na edukację, jest głównym destymulatorem w zakresie korzystania z możliwości różnych form mobilności akademickiej.

W Uczelni prowadzony jest monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Po zakończeniu roku akademickiego pełnomocnik dziekana ds. dydaktycznej współpracy międzynarodowej przedkłada kolegium wydziałowemu ds. kształcenia sprawozdanie z wymiany międzynarodowej na wydziale. Dane oraz wnioski w nim zawarte są wykorzystywane w działaniach podejmowanych w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest także monitorowane w procesie sporządzania sprawozdania. Po zakończeniu roku akademickiego pełnomocnik dziekana ds. dydaktycznej współpracy międzynarodowej przygotowuje zestawienie dotyczące liczby studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających w ramach wymiany.

Ponadto te informacje są wykorzystywane do doskonalenia oferty dla studentów, poprzez wykłady otwarte, podpisywanie nowych umów i współpracę oraz promowanie mobilności akademickiej. Dzięki wizytom administracji wydziałowej w uczelniach partnerskich Uczelnia wdraża najlepsze rozwiązania i zmienia sposób zarządzania na bardziej elastyczny, nastawiony na rozwój studentów i pracowników.

Reasumując: zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest wpisany w koncepcję i cele kształcenia, natomiast uzyskiwane efekty w postaci faktycznej mobilności oraz partycypacji studentów wizytowanego kierunku są niezadowalające zarówno w wymiarze ilościowym (liczby uczestników), jak i jakościowym (kwestie edukacji, skutecznego zachęcania do aktywności międzynarodowej). Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do planowania intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Rekomenduje się intensyfikację działań mających na celu przekształcenie przygotowanej podstawy formalnej (umowy, porozumienia) umiędzynarodowienia w faktyczny udział polskich studentów w wymianach (w tym wirtualnych) studenckich oraz wdrożenie studentów do pozostałych działań umiędzynarodowienia kształcenia (podnoszenie kompetencji w zakresie języka obcego specjalistycznego, korzystanie z obcojęzycznych źródeł informacji i wiedzy, wdrożenie źródeł obcojęzycznych do programów kształcenia i dyplomowania, zaprojektowanie sposobu weryfikacji kompetencji językowych i innych w ramach modułów). Nadto wskazana jest intensyfikacja międzynarodowej mobilności wirtualnej studentów i wdrożenie modułów w języku obcym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku, a zakres, rodzaj i zasięg tego procesu kształcenia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku ekonomia. Niestety faktyczna aktywność studentów kierunku w międzynarodowych wymianach studenckich jest niska, lecz formalne podstawy stworzone przez Uczelnię (umowy, porozumienia) można uznać za zadowalające. Uczelnia jest gotowa do realizacji mobilności nauczycieli akademickich, niestety ta mobilność jest niezbyt wysoka. Uczelnia posiada natomiast większe doświadczenie w zakresie przyjmowania nauczycieli i studentów z zagranicy. W tym zakresie sformułowano rekomendację. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do planowania intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci otrzymują odpowiednie wsparcie w zakresie dydaktycznym, naukowym, organizacyjnym i materialnym. Uczelnia zapewnia organizację konsultacji z nauczycielami akademickimi w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Konsultacje odbywają się bezpośrednio lub za pomocą komunikatorów internetowych w celu pomocy studentom w uzupełnieniu wiedzy związanej z tematyką zajęć. Terminy konsultacji są przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć, na wykorzystywanej platformie i na tablicy ogłoszeń. Za pośrednictwem strony internetowej Uczelni studenci mają możliwość wyszukać zajęcia dydaktyczne danych nauczycieli akademickich wraz ze wskazaniem budynku i sali, co pozwala na proste odnalezienie prowadzących w celu wyjaśnienia pojawiających się wątpliwości w zakresie zajęć. Nauczyciele akademicy przekazują wiedzę oraz dodatkowe materiały wspomagające w formie papierowej lub elektronicznej poprzez platformę lub za pośrednictwem uczelnianej poczty elektronicznej, z których studenci mogą korzystać w celu samodzielnego uzupełniania wiedzy i przygotowania do zajęć. W Uczelni funkcjonuje platforma, za pośrednictwem której studenci posiadają dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych, ale również kart zajęć i najważniejszych informacji administracyjnych w zakresie studiowania, tj. oceny, plan zajęć, praktyki itp.).

Studenci mają możliwość kontaktowania się z kadrą dydaktyczną za pośrednictwem uczelnianej poczty elektronicznej i wskazanego komunikatora internetowego. Podczas pierwszych zajęć dydaktycznych studenci zostają zapoznani ze szczegółami dotyczącymi przebiegu zajęć, formami weryfikacji efektów uczenia się oraz niezbędną literaturą.

Uczelnia prowadzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platform, do których studenci mają darmowy dostęp. Studenci mają stały dostęp do instrukcji w formie online, które dotyczą korzystania z narzędzi do kształcenia na odległość. Uczelnia umożliwia korzystanie ze sprzętu komputerowego uczelni podczas kształcenia na odległość. W razie pojawiających się problemów technicznych podczas uczestniczenia w zajęciach zdalnych studenci uzyskują wsparcie ze strony działu informatycznego, do którego mogą zgłaszać uwagi mailowo i telefonicznie. Studenci mieli możliwość wyrażenia opinii na temat kształcenia zdalnego poprzez udział w ankietyzacji poświęconej tej tematyce.

Uczelnia zapewnia wsparcie studentom wybitnym poprzez udzielanie stypendiów za osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne oraz nagród i wyróżnień. Studenci biorą udział w licznych konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych, angażują się w przeprowadzanie badań naukowych, do czego są motywowani przez nauczycieli akademickich. Najlepsi absolwenci otrzymują wyróżnienia, medale pamiątkowe ZUT w Szczecinie i listy gratulacyjne od rektora oraz są wpisywani do Złotej Księgi Absolwentów. Uczelnia prowadzi spotkania informacyjne dotyczące procesu dyplomowania, m.in. w zakresie wyboru tematu pracy, które wspierają studentów w odpowiednim przygotowaniu się do napisania pracy dyplomowej.

Uczelnia zapewnia możliwość korzystania z infrastruktury w celu prowadzenia badań niezbędnych to pracy dyplomowej i działań kół naukowych. Studenci posiadają bezpłatny dostęp do programów i platform wykorzystywanych podczas zajęć i dodatkowych tj. MathLab, Statistica, AutoCad, Corel.

W Uczelni funkcjonują koła naukowe, które otrzymują wsparcie od swoich opiekunów w zakresie merytorycznym, organizacyjnym, w pozyskiwaniu funduszy na realizację swoich działań. Uczelnia wspiera koła naukowe finansowo i merytorycznie.

Uczelnia organizuje poprzez Biuro Karier i Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości szereg szkoleń i warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe oraz miękkie z zakresu wejścia na rynek pracy, prowadzenia własnych działalności gospodarczych, jak również cykl śniadań z ekspertami, podczas których poruszane są różne elementy biznesu. Studenci mają możliwość udziału w spotkaniach z pracodawcami, podczas których mogą wymienić się doświadczeniami, poznać oczekiwania rynku pracy. Jednocześnie Biuro publikuje ogłoszenia o prace, praktyki i staże oraz o podejmowanych inicjatywach przygotowujących studentów do wejścia na rynek pracy, tj. Targi pracy KARIERA. W Uczelni został powołany Pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich, którego zadaniem jest wsparcie studentów w realizacji praktyk.

Studenci uczestniczą w wymianach krajowych i międzynarodowych w ramach programów tj. Erasmus+. Informacje na temat możliwości współpracy międzynarodowej i wsparcia w tym zakresie przekazywane są przez stronę internetową Uczelni, Pełnomocnika dziekana ds. dydaktycznej współpracy międzynarodowej oraz pracowników Działu Mobilności Międzynarodowej, którzy jednocześnie prowadzą działania zachęcające studentów do udziału w wymianach studenckich, m.in. poprzez organizację cyklicznych spotkań informacyjnych wspierających studentów w mobilności w zakresie wymian, praktyk i staży zagranicznych.

Oferowany system wsparcia jest dostosowany do różnorodnych grup studentów. Studenci będący rodzicami, studenci z niepełnosprawnościami lub studentki w ciąży mają możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów. Uczelnia zgodnie z regulaminem Akcja Akademik pozwala na zakwaterowanie w domach studenckich wraz z dzieckiem i/lub małżonkiem. Proces ubiegania się o indywidualną organizację studiów przebiega sprawnie. Studenci z niepełnosprawnościami mają

możliwość ubiegania się o stypendium specjalne. Powołany Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych wraz z prodziekanem ds. studenckich i kształcenia odpowiadają za kontakt ze studentami z niepełnosprawnościami oraz ich wsparcie m.in. poprzez dodatkowe terminy konsultacji z nauczycielami akademickimi oraz zmianę formy przekazywania materiałów dydaktycznych w sposób dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W Uczelni funkcjonuje Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które inicjuje działania mające na celu stworzenie studentom warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, zapewnia likwidację barier w infrastrukturze Uczelni. Został powołany zespół ds. dostępności do edukacji z niepełnosprawnością, którego zadaniem jest monitorowanie i zgłaszanie potrzeb w dostosowaniu infrastruktury, tworzenie i aktualizowanie procedur dotyczących funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz realizacja bieżących potrzeb. Jednocześnie w Uczelni funkcjonuje platforma książek elektronicznych, dzięki czemu studenci znajdują literaturę bez konieczności udawania się do biblioteki stacjonarnej. Pracownicy administracyjni biorą udział w szkoleniach organizowanych przez BON w zakresie wsparcia i obsługi osób z niepełnosprawnościami.

W Uczelni funkcjonuje odpowiedni system zgłaszania skarg i wniosków poprzez pisemne lub ustne zgłaszanie uwag bezpośrednio i za pośrednictwem skrzynki mailowej do prorektora ds. kształcenia. Studenci mogą jednocześnie zgłosić się z problemem do opiekuna roku, prodziekana ds. studenckich i kształcenia lub Samorządu Studenckiego. Dla każdego roku powoływany jest opiekun, który odpowiada także za wsparcie studentów w kwestiach organizacyjnych i formalnych. W Uczelni organizowane są spotkania informacyjno-organizacyjne dla studentów rozpoczynających studia, podczas których są zapoznawani z obszarem administracyjnym, sposobami załatwiania spraw, funkcjonowania na studiach oraz swoimi prawami i obowiązkami.

Studenci na pierwszym roku studiów są również zapoznawani z funkcjonowaniem biblioteki oraz zasadami BHP.

W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik ds. równego traktowania, który jest osobą pierwszego kontaktu dla studentów i pracowników w celu rozstrzygnięcia spraw z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji. Jednocześnie Uczelnia powołała Rzecznika zaufania, który zapewnia studentom możliwość udziału w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania narkomanii i zachowaniom mobbingowym. W tym celu również został powołany Pełnomocnik ds. profilaktyki narkomanii i innych uzależnień który organizuje działania profilaktyczne, tj. akcje sportowe czy spotkania z policją. Studenci mają również wsparcie Uczelni w zakresie medycznym w ramach funkcjonującej przychodni dla studentów.

Samorząd studencki w pełni angażuje się w życie Uczelni poprzez aktywny udział w gremiach wydziałowych. Podstawowymi działaniami samorządu jest m.in. opiniowanie programów studiów, reprezentowanie głosów studentów oraz organizacja wydarzeń skupiających się na podnoszeniu kompetencji z umiejętności miękkich studentów. Samorząd studencki otrzymuje odpowiednie wsparcie od władz Wydziału. Posiada odpowiednio wyposażone biuro, niezbędne do swoich działań.

Studenci otrzymują wsparcie ze strony kadry administracyjnej poprzez pomoc w zakresie spraw formalnych. Godziny funkcjonowania Dziekanatu nie są w pełni dostosowane do potrzeb studentów. Studenci studiów niestacjonarnych mają możliwość jedynie raz w miesiącu skorzystać z dziekanatu. W przypadku nieobecności w murach Uczelni, student ma możliwość kontaktu w formie telefonicznej lub mailowej. Zadaniem dziekanatu jest obsługa studentów w organizacji procesu nauczania. Studenci nie mają możliwości wyrażenia swojej opinii na temat oferowanego wsparcia ze strony kadry administracyjnej. Rekomenduje się zmianę godzin pracy dziekanatu w celu dostosowania do potrzeb

studentów studiów niestacjonarnych oraz prowadzenie badania w zakresie oceny kadry administracyjnej i obsługi studenta, aby na ich podstawie móc wprowadzić działania udoskonalające.

Studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat nauczycieli akademickich oraz ich przygotowania do zajęć w ramach prowadzonej ankietyzacji po każdym semestrze. Jednocześnie w ramach badania studenci mogą zgłosić propozycje zmian. Wyniki ankietyzacji są analizowane przez Uczelnię, w którym uczestniczą również studenci. Na podstawie wyników badania są prowadzone działania doskonalące, tj. rozmowa dyscyplinująca z prowadzącymi zajęcia, którzy otrzymali liczne uwagi w ramach badania.

W Uczelni nie są podejmowane działania mające na celu uwzględnienie opinii studentów w zakresie oferowanego wsparcia. Wśród studentów nie jest prowadzone badanie, w którym mieliby możliwość oceny oferty wsparcia, tj. pomoc materialna, dostosowanie planu zajęć i zjazdów, dydaktyka, prowadzenie badań naukowych, jak i dostosowanie infrastruktury do potrzeb. Rekomenduje się wprowadzenie badania w zakresie oferowanego wsparcia, aby poznać opinie studentów i móc na ich podstawie wprowadzać działania udoskonalające.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie w zakresie naukowym, materialnym, organizacyjnym i dydaktycznym. Nauczyciele akademicki udzielają konsultacji oraz przekazują odpowiedniej jakości materiały dydaktyczne, które pozwalają na uzupełnienie wiedzy i przygotowanie się do zajęć. Studenci z niepełnosprawnościami otrzymują właściwe wsparcie od Uczelni w ramach działań powołanego pełnomocnika i BON. Uczelnia zapewnia wsparcie organizacyjne wraz z początkiem studiów w ramach spotkań organizacyjnych z władzami wydziału, które pozwalają studentom poznać zasady funkcjonowania w Uczelni. Biuro karier wspiera studentów w wejściu na rynek pracy poprzez organizację szeregu szkoleń i innych inicjatyw podnoszących kwalifikacje. Studenci mają możliwość rozwoju naukowego w kołach naukowych i angażując się w tworzenie publikacji i badań, artystycznego w ramach zespołów chóralskich oraz sportowego w ramach działań Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Studenci są motywowani do osiągania lepszych wyników poprzez stypendia oraz oferowane nagrody i wyróżnienia. Uczelnia nie prowadzi badania ankietowego w zakresie zadowolenia studentów z oferowanego wsparcia, nauczycieli akademickich oraz kadry administracyjnej, na podstawie których wdrażane są działania udoskonalające.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji na temat studiów poprzez stronę internetową i wykorzystywane platformy, prowadzących zajęcia, pracowników administracyjnych, Samorząd Studencki oraz Biuletyn Informacji Publicznej. Informacje dotyczą rekrutacji na studia, katalogu kierunków studiów, funkcjonowania dziekanatu, Biura Karier, biblioteki, jak również usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Istnieje możliwość odnalezienia poprzez stronę internetową wsparcia życia studenckiego, możliwości rozwoju, informacji na temat organizacji studenckich oraz sylwetki absolwentów. Uczelnia udostępnia plan zajęć poprzez uczelniany system internetowy. Strona internetowa prowadzona jest w języku polskim i angielskim. Strona została dostosowana do potrzeb osób niedowidzących.

Za pomocą uczelnianej strony internetowej kandydaci oraz obecni studenci znajdują informacje tj. warunki przyjęcia na studia, kryteria kwalifikacji, efekty uczenia się, terminarz rekrutacji, procesu dyplomowania, program studiów, charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz wsparcie w procesie uczenia się.

Uczelnia przekazuje jednocześnie aktualności poprzez główną stronę internetową Uczelni. Informacje skierowane do kandydatów na studia, absolwentów, studentów, pracowników i nauczycieli akademickich są przedstawione w sposób czytelny i łatwo dostępny.

Za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej istnieje dostęp do wszelkich zarządzeń rektora, statutu, regulaminu studiów lub też podjętych decyzji władz Uczelni.

Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych, co stanowi dużą pomoc w procesie studiowania, informacje są łatwo dostępne, a treści przejrzyste i zrozumiałe.

Informacje dotyczące jakości kształcenia są na bieżąco wprowadzane na stronę internetową. Jednocześnie Uczelnia za pośrednictwem wykorzystywanych platform internetowych udostępnia najważniejsze informacje dotyczące realizowanych studiów.

Studenci, pracownicy, kandydaci na studia, absolwenci i nauczyciele akademicy mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących udostępnianych informacji o studiach i funkcjonowaniu Uczelni poprzez Samorząd Studencki, dziekanat i dział informatyczny. Zebrane uwagi stanowią podstawę do udoskonalania przekazywanych informacji.

Rekomenduje się zamieszczenie listy pytań specjalnościowych dla każdej specjalności w dostępie publicznym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji na temat programu studiów, warunków i terminów procesu przyjęć na studia funkcjonuje odpowiednio. Strona internetowa jest dostosowana do szerokiego grona odbiorców. Informacje dotyczą rekrutacji na studia, katalogu kierunków studiów, funkcjonowania

dziekanatu, biblioteki oraz usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Strona internetowa prowadzona jest w języku polskim i angielskim. Strona została dostosowana do osób niedowidzących. Udostępnione informacje są zrozumiałe i czytelne. Prowadzona jest weryfikacja udostępnianych treści i aktualności. Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych. Za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej istnieje dostęp do wszelkich zarządzeń Rektora, Statutu, Regulaminu studiów lub też podjętych decyzji władz Uczelni. Uczelnia obsługuje również platformy e-learningowe.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Bezpośredni nadzór merytoryczny, administracyjny i organizacyjny nad kierunkiem zarządzania sprawuje dziekan wydziału wraz z prodziekanami ds. studenckich i kształcenia. Na wydziale funkcjonuje rada (komisja) programowa kierunku zarządzania, która w ramach swoich kompetencji m.in. przygotowuje i opiniuje wnioski dotyczące zmian w programach studiów oraz przeprowadza okresowe przeglądy programu studiów. Dodatkowym organem na tym szczeblu organizacyjnym jest Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która opiniuje efekty uczenia się oraz zmiany w programach studiów, które zatwierdzane są przez Senat ZUT.

Na szczeblu ZUT funkcjonuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi pełnomocnicy dziekanów ds. jakości kształcenia z każdego wydziału, będący jednocześnie przewodniczącymi Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia. WKds.JK powołuje dziekan, w jej skład wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich, pełnomocnik dziekana ds. ankietyzacji, przedstawiciele studentów. Prowadzi ona ocenę i analizę realizacji procesu kształcenia. W ramach tych działań opracowywane jest corocznie sprawozdanie z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości, które jest przedstawiane i zatwierdzane na posiedzeniu kolegium wydziałowego ds. kształcenia, a następnie składane do prorektora ds. kształcenia. Na podstawie przeprowadzonej przez UKds.JK analizy sprawozdań złożonych przez wszystkie WKds.JK dokonywana jest ocena funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach. Na tej podstawie opracowywany jest plan dalszych działań projakościowych z zaleceniem wdrożenia go na wydziałach ZUT.

Zmiany w programach studiów są wprowadzane zgodnie z procedurą określoną zarządzeniem nr 21 Rektora w sprawie okresowych przeglądów oraz zatwierdzania zmian w programach studiów w ZUT w Szczecinie. Zgodnie z procedurą propozycję zmian mogą składać, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na danym kierunku studiów, członkowie komisji programowej danego kierunku studiów, studenci/samorząd studencki oraz interesariusze zewnętrzni.

Propozycję zmian zgłaszane są do komisji programowej kierunku, po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego. Komisja programowa odpowiedzialna jest za opracowanie wniosku o zmianach w programie studiów (poprzez wypełnienie formularza) i przekazanie go do dziekana wraz z informacją o przyczynie wprowadzenia zmian.

Wniosek opiniowany jest przez wydziałowe kolegium ds. jakości kształcenia, a po uzyskaniu akceptacji dziekan zwraca się z prośbą do prorektora ds. kształcenia o weryfikację wniosku. Wniosek weryfikowany jest przez prorektora ds. kształcenia pod względem zgodności proponowanych zmian z obowiązującymi aktami prawnymi. Po akceptacji wniosku plany studiów oraz sylabusy na dany rok akademicki, w którym rozpocznie się realizacja cyklu kształcenia z uwzględnieniem projektowanych zmian, zostają umieszczone przez wydział w systemie Sylabus PRK. Następnie dziekan składa wniosek do prorektora ds. kształcenia o wprowadzenie uchwały w sprawie ustalenia zmian w programie studiów do porządku obrad Senatu. Przed ostatecznym głosowaniem prorektor ds. kształcenia kieruje wniosek z projektem uchwały Senatu do zaopiniowania przez senacką komisję ds. dydaktyki. System ten nie zapobiegł pojawieniu się, opisanego w analizie kryterium 1, zbyt dużej liczby specjalności.

Planowane limity przyjęć na studia wyższe określa uchwała Senatu. Podstawą przyjęcia na studia I stopnia są wyniki egzaminu maturalnego lub matury międzynarodowej. Laureaci i finaliści olimpiad szczebla centralnego, jak również laureaci konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich w procesie rekrutacji uzyskują maksymalną liczbę punktów. Dokumenty w formie papierowej dostarcza jedynie kandydat zakwalifikowany do przyjęcia na studia, Informacje dotyczące rekrutacji na studia są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej uczelni i wydziału.

Przyjęcie na studia odbywa się więc w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Rekomendacja w zakresie doprecyzowania zasad rekrutacji zawarta jest w opisie kryterium 3.

W ZUT funkcjonuje ujednolicony, wewnętrzny system zarządzania jakością procesów kształcenia studentów (WSZJK). System zbudowany jest z procedur, obejmujących także działania na szczeblu wydziału. Opis procedur znajduje się na stronie internetowej uczelni. Podstawą formalną są zarządzenia rektora nr 164/2020 i nr 125/2021, a także uchwała senatu nr 194/2021.

Bieżące monitorowanie oraz przegląd programu studiów prowadzone są przez radę programową kierunku zarządzanie. W procesie tym biorą także udział interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele, władze wydziału oraz WKds.JK) i zewnętrzni (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów zdefiniowane są poprzez kryteria WSZJK opisane w rocznym sprawozdaniu z jego funkcjonowania, również dostępnym na stronie internetowej.

Dostępne są sprawozdania z działań monitorujących, takie jak sprawozdanie z ankiety uczelni (warunki studiowania i infrastruktura), ankiety kandydata, ankietyzacji pracodawców, ankiety monitorowania kariery zawodowej absolwenta, ankietyzacji poziomu satysfakcji nauczyciela, ocena nauczycieli akademickich (ankiety studenckie), sprawozdanie z oceny jakości prac dyplomowych. Wspomniane roczne sprawozdanie podsumowujące zawiera wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny. Dane te obejmują m. in. stopień realizacji efektów uczenia się, łącznie z informacją o przyczynach występujących problemów. Oceniana jest realizacja praktyk zawodowych, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się,

informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców. Ścieżki kariery absolwentów śledzone są na podstawie własnych ankiet uczelni oraz systemu ELA. Opinie o absolwentach gromadzone są także podczas ankietyzacji pracodawców. W każdym przypadku formułowane są propozycje WKdsJK dotyczące działań naprawczych.

Niestety, pomimo dobrze opracowanego systemu nie wszystkie nieprawidłowości zostały w porę wykryte i usunięte, co zostało wykazane podczas analizy poprzednich kryteriów. Rekomenduje się bardziej wnikliwe i krytyczne zastosowanie opracowanych formalnie zasad.

Jakość kształcenia na kierunku nie jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, poza oceną prowadzoną przez PKA. Ostatnia taka ocena miała charakter oceny instytucjonalnej i przeprowadzona została na Wydziale Ekonomicznym w roku akademickim 2015/2016. Sugestie sformułowane wówczas w raporcie zespołu wizytującego zostały częściowo wykorzystane. M. in. uzupełniono skład senatu o przedstawiciela studentów. Co istotne, uczelnia nie w pełni zastosowała się do rekomendacji dotyczących bardziej precyzyjnego sformułowania strategii oraz wzmocnienia kadry specjalistów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów jest sformalizowany i przejrzysty. Kompetencje poszczególnych jednostek organizacyjnych są ściśle określone w ramach obowiązujących procedur. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca wszystkie wymagane elementy. Jest ona oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, a płynące z niej wnioski są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej. W ocenie tej biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy i absolwenci kierunku) a sprawozdania z tej oceny są publicznie dostępne. Jakość kształcenia na kierunku nie jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, poza oceną prowadzoną przez PKA. Formułowane sugestie zostały częściowo wykorzystane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Kierunek zarządzanie został wyznaczony do oceny programowej PKA w związku z upływem w roku ak. 2021/2022 okresu obowiązywania pozytywnej oceny instytucjonalnej, której poddano działalność Wydziału Ekonomicznego Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (Uchwała Prezydium PKA nr 488/2016 z dn. 15 września 2016 r.). Ostatnia ocena programowa na w/w kierunku odbyła się w 2010 roku (Uchwała nr 517/2010 Prezydium PKA z dnia 10 czerwca 2010 r.). Wszystkie zalecenia dotyczące między innymi: procesu dyplomowania, udziału interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu koncepcji kształcenia, uzupełnienia zasobów bibliotecznych, wdrażania systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały uwzględnione w działaniach podejmowanych przez Wydział w kolejnych latach.